

Cele mai vechi înregistrări fotografice din Europa

Cuprins

1. REZUMATUL PROIECTULUI4

Introducere și rezumat 5

2. CATALOGAREA ȘI DISTRIBUIREA INFORMAȚIILOR6

2.1 Documentarea6

2.2 Acreditarea plăcilor necunoscute6

2.3 Daguerreobase, un instrument de catalogare colectivă
pentru dagherotipuri 7

2.4 Obiectivele și rezultatele proiectului7

2.4.1 Conținut8

2.4.2 Funcționalitate îmbunătățită8

2.4.3 Noua comunitate multilingvă8

2.4.4 Cum se descrie un dagherotip?8

2.4.5 Capodoperele dagherotipului9

2.5 Impactul proiectului9

2.6 Parteneriatul de proiect10

2.7 Daghereotipurile dumneavoastră sunt binevenite!18

3. CE ESTE DAGUERREOTIPUL ISA?20

3.1 Istorie și context20

3.1.1 Realist și clar20

3.1.2 Primii fotografi21

3.1.3 Îmbunătățiri ale procesului22

3.1.4 Primii clienți23

3.1.5 Marea Britanie: un caz special23

3.1.6 Subiecte24

3.1.7 Concurența24

3.2 Caracteristicile dagherotipului26

3.2.1	Placa goală	26
3.2.1.1	Dimensiuni standard	26
3.2.1.2	Marcaj de argint/marcaj de plăcuță	26
3.2.1.3	Lustruit în oglindă	28
3.2.1.4	Plăci de tăiere	29
3.2.1.5	Fără cereale	30
3.2.1.6	Culoare	31
3.2.2	Locuința inseparabilă	32
3.2.2.1	Locuința în stil european	32
3.2.2.2	Carta pliabilă sau cu balamale	34
3.2.2.3	Cadre	36
4.	MANUALUL DE INSTRUCȚIUNI LUI DAGUERRE	37
4.1	Pasul 1: Ar trebui să începem prin a spăla bine farfuria.	38
4.2	Pasul 2: „Placa trebuie lăsată pe loc până la argintiu suprafața este acoperită cu un vel fin galben auriu.”	39
4.3	Pasul 3: „Tot ce rămâne acum este să deschideți diafragma a camerei obscure și a consulta un ceas pentru a număra minutele.”	40
4.4	Pasul 4: „Impresia imaginii naturii există pe farfurie, dar nu se vede”.	41
4.5	Pasul 5: „Mercurul care desenează imaginile este parțial depus și aderă la argint”.	42
5.	PRESERVINO ȘI CONSERVINO DAGUERREOTIPURI	44
5.1	Forma originală	44
5.2	Plăci libere	45
5.3	Puncte slabe	46
5.3.1	Daune biologice	46
5.3.2	Daune chimice	46

5.3.3 Deteriorări mecanice46

5.4 Curățare 47

5.5 Compromis49

6. SCURTTEXTE PE DAGUERREOTIPURI50

7. BIBLIOGRAFIE66

Imagine de copertă: Still-Life în the studio, Louis-Jacques-Mandé Daguerre, 1839, înainte de anunțul public al procesului. Institutul Național de Patrimoniu al Republicii Cehe, Biroul Regional de Patrimoniu din Praga

sumarul proiectului

Proiectul Daguerreobase este o platformă publică și o rețea de bune practici de arhive, biblioteci, muzee și colaboratori privați din întreaga Europă pentru a colecta și păstra informații despre daguerreotipurile europene și pentru a răspândi cele mai bune practici în colectarea și diseminarea acestor informații. Proiectul Daguerreobase a reunit un consorțiu de 18 parteneri din 13 țări europene; inclusiv instituții private și publice, colecționari privați și conservatori de fotografii. Proiectul este finanțat parțial în cadrul Programului de sprijinire a politicilor în domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC PSP) ca parte a Programului-cadru pentru competitivitate și inovare al Comisiei Europene (http://ec.europa.eu/ict_psp), început la nr. -1 noiembrie 2012 și va fi finalizată până în aprilie 2015. Un nou organism va continua lucrările după aprilie 2015.

Fotografia a schimbat fundamental modul nostru de a privi lumea și a generat noul tip de cultură vizuală bogată pe care o îmbrățișăm astăzi. Înainte de introducerea tehnicilor de reproducere a fotografiilor, oamenii erau obișnuiți să se uite la desene și imprimeuri care au fost produse prin metode de reproducere grafică. Dagherotipul (urmat de alte tehnici și metode de fotografiere) a dezvăluit o nouă viziune a imaginii, creând imagini „prin natură” fără a fi nevoie de vreun schi artistic. din el se puteau face reproduceri tipărite.

Dagherotipul a fost primul proces de fotografiere de succes din istoria fotografiei și a fost numit după inventatorul său Louis-Jacques-Mandé Daguerre. După anunțul și introducerea din 1839, dagherotipul a fost utilizat pe scară largă în Europa pentru primele imagini fotografice ale Europei și ale cetățenilor săi. Baza dagherotipului este o placă metalică foarte lustruită, constând dintr-un strat subțire de argint pe un suport de cupru. Un dagherotip este creat prin expunerea directă în cameră și oferă o imagine unică din care nu au mai fost făcute fotografii. Tehnica dagherotipului este explicată în capitolul 2 al acestei broșuri.

i. Introducere și rezumat

Multe aspecte ale dagherotipului stili trebuie descoperite pentru a înțelege impactul fotografiei asupra istoriei sociale și culturale a

Europei. Pentru a permite acest lucru, o masă critică de informații despre dagherotipurile supraviețuitoare vor fi colectate prin înregistrarea acestora într-o bază de date colectivă, Daguerreobase ( ). Legarea acestuia

cunoștințele cu informații disponibile în Europeana, „Biblioteca Portai și Digitală pentru Patrimoniul Cultural European al Uniunii Europene”, va ajuta la plasarea exemplelor rămase ale acestei forme timpurii de fotografie într-un context istoric mai complet.

Louis-Jacques-Mandé Daguerre (18 noiembrie 1787 - 10 iulie 1851)

2. Catalogarea și partajarea informațiilor

Instituțiile mari și mici, care răspund la colecții, inclusiv dagherotipurile, sunt de obicei bune puncte de întâlnire. Curatorii de fotografie, precum și conservatorii de fotografii, creează un mediu în care poate avea loc un schimb fructuos de informații. Acest lucru poate duce la un proces de datare mai precisă, de identificare a tehnicii sau de aruncare a unor noi strânse asupra contextului în care a fost creat un dagherotip.

Se știe relativ puține despre practica primilor dagherotipiști. Abia la mijlocul anilor 1850 au fost fondate primele asociații de fotografie. Primele scrieri despre fotografie au fost dedicate în principal aspectelor științifice și tehnice ale mediului, mai puțin esteticii prezentării. Unele dagherotipuri vor deține informații despre producător și origine, dar pentru mulți se cunosc puține lucruri. Adesea, carcassele de dagherotip istoric au fost modificate, rezultând legături rupte sau deschise. Diferitele părți componente se pot destrăma și uneori se pot pierde.

În timpul procesului de conservare, conservatorul poate avea acces la părțile ascunse ale obiectului dagherotip și le poate documenta cu atenție, atât fotografic, cât și în scris. Aceste informații ar putea include chiar și numele producătorului și al persoanei înfățișate, o dată și o indicație a localității. Informațiile cunoscute pot fi extinse și prin cercetări efectuate de arhiviști, curatori și istorici.

Documentarea detaliilor disponibile într-un sistem centralizat de înregistrare, va crea noi posibilități de acumulare de cunoștințe și o mai bună înțelegere. Apoi, sim i tariturile între daguerréotipuri din alte colecții, poate chiar din alte părți ale lumii, pot fi ulterior recuperate printr-o operație de căutare simplă sau rafinată.

Un exemplu: un studio de conservare are de-a face cu un dagherotip de origine necunoscută. Are o covorașă vizibilă și un semn distinctiv/marca de plăcuță despre care se cunosc puține. Descrierea covorașului prezintă asemănări în sistemul de înregistrare cu o serie de obiecte din Ungaria, toate având și ele același semn distinctiv. Este probabil ca conservatorul și proprietarul/custodele

acum dețin mult mai multe informații cu privire la originea obiectului, aprofundând astfel semnificativ cunoștințele.

Daguerreobase este un sistem de înregistrare digitală special pentru daguerreotipuri, prin care caracteristicile fiecărui obiect pot fi descrise cu precizie. După ce a înregistrat caracteristicile divergente ale daguerreotipurilor timp de mulți ani, departamentul de conservare al Fotomuseumului din Olanda (Rotterdam) a început să dezvolte Daguerreobase în 2004. O primă aplicație online a fost lansată în 2009. Această primă inițiativă a acoperit doar Țările de Jos. Cu toate acestea, Daguerreobase poate funcționa ca un instrument cultural și informativ eficient doar atunci când mai multe dagherotipuri dintr-un număr mare de colecții europene vor fi reunite. În 2012, FotoMuseum Provincie Antwerp (FoMu) și Nederlands Fotomuseum (NFM) conduc un consorțiu european care a reușit să solicite finanțare europeană pentru reînnoirea și extinderea bazei existente Daguerreobase.

Abordarea Daguerreobase combină activitățile de construire a consensului de bune practici și de creștere a gradului de conștientizare cu implementarea la scară largă a unei infrastructuri pentru diseminarea metadatelor și livrarea de conținut digital.

Partenerii din proiect (beneficiarii) lucrează pe mai multe domenii specifice, cum ar fi o descriere a standardelor comunitare, terminologii și tezaure sau liste enfiies, probleme de sustenabilitate pe termen lung și drepturi de proprietate intelectuală (DPI). Partenerii vor disemina abilitățile și informațiile existente și nou adunate prin Daguerreobase și propriile lor rețele. Un alt aspect foarte important al proiectului este implicarea nu numai a muzeelor, arhivelor și bibliotecilor naționale, ci și a proprietarilor privați, colecționarilor, centrelor de cercetare și experților. Implementarea la scară largă pentru validarea rezultatelor celor mai bune practici va îmbogăți Europeana prin adăugarea de imagini și metadata de dagherotip de înaltă calitate. Daguerreobase va identifica și dezvolta sinergii cu Europeana, pentru a contribui la maximizarea impactului programului ICT-PSP.

2.4.1 Conținut

Unul dintre obiectivele proiectului Daguerreobase este de a defini un standard descriptiv pentru dagherotipuri și de a înregistra și de a oferi acces la datele a cel puțin 25.000, în principal stil european, dagherotipuri și 6.500 de pagini de literatură istorică asociată. Acesta va fi la nivel european, de articole păstrate în colecții instituționale și private europene și va pune la dispoziție un număr selectat de câmpuri descriptive prin Europeana, portalul pentru Patrimoniul Cultural European. Fiecare completare la informațiile existente va fi valoroasă. Truismul că „întregul este mai mare decât suma părților” este deosebit de potrivit în ceea ce privește Daguerreobase.

2.4.2 Funcționalitate îmbunătățită

Site-ul web existent funcționează ca un agregator de metadata și platformă multilingvă care interacționează cu Europeana portal.

va pune la dispoziție imagini și descrieri dagherotip, literatură istorică și efemeră, precum și informații despre activități și

evenimente în legătură cu mediul dagherotip. Daguerreobase.org va îmbunătăți conservarea și gestionarea acestei părți unice a primei moșteniri fotografice din Europa și va include linii directoare și instrumente pentru descrierea și imagistica daguerrotipurilor.

2.4.3 Noua comunitate multilingvă

Activitățile de conștientizare, diseminare și creare de rețele vor rezulta în informații de bază multilingve despre cum să participați la rețeaua europeană Daguerreobase și despre cum să recunoașteți mediul dagherotip. Daguerreobase va implica comunitatea de fotografie și patrimoniu prin activități de conștientizare de către partenerii săi, pentru publicul larg prin:

- împărtășirea celor mai bune practici;

- oferirea accesului la rezultatele rețelei de bune practici;
- și atragerea de noi furnizori de conținut.

Aceste aspecte vor fi continuate după încheierea proiectului de către nou înființată Asociația Europe-an Dagherotip (EDA).

2.4.4 Cum se descrie un dagherotip?

Daguerreobase creează standarde comunitare pentru descrierea și digitizarea obiectelor dagherotip. Pentru a facilita descrierea uniformă a numeroaselor aspecte ale daguerreo-

tip, consorțiul va furniza „standardul comunitar pentru descrierea obiectelor dagherotip”. Aceasta va fi extinsă cu un set multilingv de tezauri sau liste de enfries pentru daguerrotipuri și un mediu pentru a crea și a evolua acea terminologie în conformitate permanentă cu Europeana. Listele de intrări, manualul online, instrucțiunile și ghidul de linii (pentru utilizarea instrumentelor de editare) vor fi disponibile în cel puțin nouă limbi diferite. În timpul și după durată proiectului, Daguerreobase va continua să depună eforturi pentru a îmbunătăți accesul prin creșterea numărului de limbi disponibile.

2.4.5 Capodoperele dagherotipului

În 2014, comunitatea fotografică va sărbători împlinirea a 175 de ani de la anunțarea primei tehnici fotografice de succes, dagherotipul. Daguerreobase va avea acces la un număr semnificativ de dagherotipuri de înaltă calitate. Daguerreobase și Europeana vor contribui la acest eveniment prezentând o selecție a acestor dagherotipuri într-o „Expoziție virtuală a capodoperelor europene de dagherotip” pe site-urile lor web.

Daguerreobase va construi o comunitate care documentează, împărtășește și păstrează istoria și moștenirea fotografiei în principal din secolul al XIX-lea, fără a limita aplicațiile și noile practici din secolul XX și XXI. Prin agregarea conținutului digital, descrierilor daguerrotipurilor și literaturii istorice la o scară atât de mare și din colecții unice și autorizate, Rețeaua de bune practici reunește un pilon semnificativ și important al istoriei celei mai vechi fotografii europene într-o bază de date tematică. Prin beneficiul Europeana și prin schimbul extins de conținut între Europeana, instituții,

organizații, artiști, proprietari individuali și colecționari, Daguerreobase poate îmbunătăți calitatea experienței istorice și poate stimula descoperirile în materiale de sursă primară care nu au fost niciodată disponibile până acum. Accesul publicului larg, pe o scară atât de mare, la această fotografie rară și timpurie, parte a patrimoniului cultural bogat și divers al Europei, va fi o experiență excepțională. Descrierile și imaginile daguerréotipurilor și literatura istorică de la instituțiile participante și colecționarii privați pot fi consultate la și

În general, dagherotipurile din colecțiile muzeelor sunt depozitate în siguranță. Prin urmare, legăturile și relațiile încrucișate dintre aceste colecții ies rareori la lumină, deși ele sunt adesea tocmai piesa lipsă a puzzle-ului pentru cercetători. Daguerreobase este destinat să stimuleze și să simplifice cercetarea în domeniul dagherotipului și, în mod similar, să ofere un acces larg și gratuit la această fațetă unică a moștenirii noastre culturale globale!

Consortiul este format în principal din muzee naționale, arhive și biblioteci care pun un accent puternic pe interacțiunea publică cu moștenirea lor culturală prin expoziții, site-uri web, baze de date, publicații, tururi ghidate etc. Parteneriatul dintre toate aceste părți interesate cheie va crește baza comună de cunoștințe. și schimbul de expertiză și informații între instituții și publicul larg. Partenerii din acest proiect Daguerreobase susținut de UE sunt:

Coordonator:

BELGIA-

SITE WEB: www.fomu.be

FotoMuseum Provincie Antwerpen (FoMu) este principalul muzeu de fotografie istorică și contemporană din Belgia. A fost fondată în 1965 ca parte a Muzeului Provincial de Arte Decorative din Anvers. În 1986 Departamentul de Fotografie a câștigat autonomie și s-a mutat în clădirea de astăzi. În 50 de ani, muzeul a adunat o colecție de importanță internațională. Colecția a fost mult lărgită și diversificată prin achiziții și donații precum colecția Michel Auer, arhiva și biblioteca Asociației Belge de Photographie, Agfa Gevaert, Agfa Historama (Köln) și colecția Fritz L. Grüber. FoMu gestionează o colecție importantă de patrimoniu fotografic, constând din aproximativ 32 000 de publicații istorice și contemporane, 750 000 de fotografii (pozitive și negative) și 23 000 de piese de echipament fotografic. Colecția de camere foto este aproape unică în ceea ce privește dimensiunea și diversitatea sa. Colecția de fotografii, care variază de la exemple din secolul al XIX-lea până în secolul XXI, include 183 de daguerréotipuri.

Parteneri:

AUSTRIA -

SITE WEB: www.papier-restaurierung.com

În 1995, șase foarte specializate! conservatorii de hârtie și-au unit talentele și au fondat institutul pentru conservarea hârtiei SchloB Schönbrunn (IPR). Ei sunt convinși că lucrul împreună în echipă le permite să își îndeplinească sarcinile mai eficient. Institutul pentru conservarea hârtiei a fost înființat ca parteneriat civil în conformitate cu Codul civil austriac. Fiind cel mai mare atelier privat de conservare din Austria, institutul este capabil să accepte sarcini din toate domeniile conservării hârtiei, de exemplu conservarea istoriei și a lucrărilor moderne de grafie pe hârtie, cărți, fotografii sau tapet istoric.

BELGIA -

SITE WEB: www.eDAVID.be

În Flandra, cercetările privind conservarea pe termen lung a înregistrărilor electronice autentice cu valoare evidențială au început cu proiectul DAVID în 2000. Partenerii proiectului, Arhivele Orașului din Anvers și Centrul Interdisciplinar pentru Drept și TIC (ICRI) KU Leuven au continuat activitățile lor de cercetare în Centrul de expertiză DAVID (eDAVID vzw). În cadrul eDAVID, conservarea pe termen lung a înregistrărilor digitalizate și digitale a fost elaborată în continuare și au intrat în domeniu alte subiecte de cercetare conexe, cum ar fi managementul înregistrărilor și arhivele digitale.

REPUBLICA CEHĂ -

SITE WEB: www.ntm.cz

Muzeul Național Tehnic are statutul de muzeu central al Republicii Cehe și este o instituție științifică cu funcții de documentare, prezentare, metodologice și informare. Baza activităților sale sunt colecțiile care au fost create ca memoria națiunii. Colecția conține aproximativ 56 000 de articole depuse (reprezentând de câteva ori mai mult numărul de obiecte individuale). Colecțiile includ obiecte unice precum instrumentele astronomice din secolul al XVI-lea folosite de Tycho Brahe, prima mașină cehoslovacă și unele dintre cele mai vechi dagherotipuri. Colecțiile, articolele de arhivă și fondurile de carte nu sunt prezentate publicului doar în expoziții permanente și temporare, ci și prin programe educaționale și profesionale.

DANEMARCA-

SITE WEB: www.kb.dk

Biblioteca Regală organizează expoziții, concerte, evenimente literare și alte activități culturale suplimentare serviciului de bibliotecă. Biblioteca Regală are Muzeul Național de Fotografie ca parte a organizației sale și este deținătorul colecției naționale de fotografii. Biblioteca deține aproximativ 10 milioane de fotografii/negative, printre acestea fiind cea mai mare colecție de dagherotipuri nord-europene. Studioul de conservare a bibliotecii are expertiză în toate tipurile de biblioteci și materiale de arhivă și lucrează pentru conservarea colecției bibliotecii și pentru alte instituții.

FINLANDA -

SITE WEB: www.valokuvataiteenmuseo.fi

Muzeul finlandez de fotografie este muzeul național special pentru fotografie și promovează și promovează arta și cultura fotografică finlandeză. Muzeul, fondat la inițiativa mai multor organizații de fotografie, și-a început activitatea în 1969. Muzeul este întreținut de Fundația pentru Muzeul finlandez de fotografie. Muzeul organizează expoziții de fotografie contemporană finlandeză și străină și prezintă istoria diversă a fotografiei. Activitatea Muséum éducation stă la baza expozițiilor, producând proiecte de fotografie și educație media pentru diversele audiențe. Colecția muzeului pune accent pe arta fotografică contemporană finlandeză. Într-un context național, FMP are o expertiză de specialitate considerabilă în conservarea și conservarea fotografiilor.

FRANTA -

SITE WEB: arcp.paris.fr

Instalat în 1983 în cadrul Departamentului de Afaceri Culturale al orașului Paris, „Atelier de Restauration et de Conservation des Photographies de la Ville de Paris” implementează politica de conservare și valorificare a patrimoniului fotografic al orașului - care reprezintă aproximativ 8 milioane de fotografii, conservate. În muzeele, bibliotecile și arhivele sale - și poate furniza serviciile sale altor instituții de patrimoniu cultural francez sau străin.

ARCP, găzduit în cadrul Maison Européenne de la Photographie și gestionat de Anne Cartier-Bresson, este compus din cinci secțiuni - înregistrare, conservare preventivă, remediere

conservare - restaurare, reproducere și documentare - furnizarea de mai multe servicii, cum ar fi studii de stare și consiliere privind îngrijirea colecțiilor, tratarea specifică de conservare a fotografiilor de istorie sau de artă plastică, documentarea scrisă și fotografică a tratamentelor, proceduri de pregătire și protecție înainte de digitalizare, reproducerea negativelor originale și tipăriți, asistență și control al mediului în timpul expozițiilor, curator expoziție. ARCP participă, de asemenea, la cercetarea avansată și la diseminarea cunoștințelor în domeniul conservării și conservării fotografiilor, în Franța sau în străinătate, oferind formare specifică, primind stagiați și deschizându-și centrul de documentare pentru cercetători.

GERMANIA-

SITE WEB: www.museum-ludwig.de

Muzeul Ludwig este unul dintre cele mai importante muzee de artă modernă și contemporană din Germania. A fost construit în 1986 pentru a găzdui donația de artă modernă de către Peter și Irene Ludwig, inclusiv cea mai importantă colecție de artă pop din afara SUA, precum și colecția de expresioniști și alți reprezentanți importanți ai modernismului clasic dăruite orașului Köln de Dr. Josef Haubrich în

1946. Astăzi deține cea de-a treia colecție Picasso ca mărime din lume și acoperă toate abordările majore ale artei secolelor 20 și 21.

Achiziția colecției L. Fritz Gruber în 1977 a pus bazele colecției de fotografii. Scopul colecției de fotografii variază de la începuturile fotografiei până la sfârșitul secolului al XX-lea - incluzând aproximativ 550 de daguerréotipuri, în principal din colecțiile Stenger și Lebeck, dar și materiale despre istoria culturală a fotografiei.

GERMANIA-

SITE WEB: www.tsd.de

Technische Sammlungen Dresden a fost fondată în 1966 ca Polytechnisches Museum pentru a promova educația pentru dezvoltare tehnică în general, cu accent pe regiune. În 1993, muzeul s-a mutat în clădirea Ernemann, fostul sediu al Heinrich Ernemann AG. Această fabrică fusese unul dintre cei mai importanți producători mondiali de tehnologie de fotografie și cinematograf la începutul secolului al XX-lea, urmat mai târziu de alte aparate foto. Muzeul de astăzi se definește ca Muzeu pentru Tehnologia Media și Comunicare. Acesta integrează Țara Aventurii Matematică, Centrul de Experimentare

și Centrul de fotografie din Dresden. Muzeul prezintă deja multe comori din colecțiile sale despre istoria fotografiei și tehnologiei cinematografice, calculatoare, calculatoare și mașini de scris, precum și media audiovizuală. Colecția de fotografii este una dintre cele mai mari din regiune. De asemenea, include o colecție importantă de daguerréotipuri.

ITALIA -

SITE WEB: www.smp-photoconservation.com

Înființată în 2010 de Sandra Maria Petrillo, SMP este dedicată conservării și conservării fotografiilor de artă plastică și de istorie. SMP oferă anchete privind condițiile de conservare a colecțiilor publice de fotografii, precum și servicii de consiliere și îngrijire pentru colecțiile private. Studioul oferă, de asemenea, ateliere despre istoria fotografiei, identificarea și conservarea materialelor fotografice.

Sandra Maria Petrillo a scris o serie de publicații despre tehnicile de fotografiere istorică și conservarea materialelor fotografice. La Universitatea din Roma „Tor Vergata” predă cursuri de conservare a materialelor fotografice și curate pentru revista de conservare Kermes La rivista del restauro, o rubrică numită „Materia Fotografică” care prezintă informații despre subiecte științifice actuale în domeniul conservării și conservării fotografiilor.

LUXEMBURG -

SITE WEB: www.cna.lu/www.steichencollections.lu

Centre national de l'audiovisuel (CNA) este institutul public din Luxemburg pentru conservarea și promovarea patrimoniului național de

film, fotografie și sunet. CNA a fost creat în 1989 ca o arhivă accesibilă publicului, iar colecția sa de fotografie cuprinde astăzi peste două sute de mii de documente. Acestea variază de la fotografie de artă istorică și contemporană până la documente de interes istoric și sociocultural pentru Luxemburg. Cele două colecții Steichen de la Muzeul de Artă Modernă sunt considerate parte a patrimoniului național al Luxemburgului. În 2007, CNA s-a mutat într-o clădire nouă, op der Schmelz, care include o galerie de expoziții, două săli de cinema, o bibliotecă bine aprovizionată și o mediatecă, studiouri de film și sunet, precum și un seif pentru fotografie și film.

NORVEGIA -

SITE WEB: www.nb.no

Biblioteca Națională a Norvegiei este printre principalele surse de cunoștințe despre Norvegia, norvegieni și chestiunile norvegiene. Construieste, păstrează și pune la dispoziție colecții de multe feluri în toate formatele media, inclusiv materiale tipărite, emisiuni publice, muzică, fotografii, filme și documente digitale. Biblioteca este responsabilă de administrarea Legii Naționale referitoare la depozitul legal al documentelor disponibile general. Pe lângă faptul că este o bibliotecă de cercetare, Biblioteca Națională este și o instituție culturală. Prin cooperarea cu bibliotecile și instituțiile locale din domeniul educației, cercetării, arhivelor, muzeelor, mass-media și artelor, întreprinderea se dezvoltă continuu și oferă noi servicii destinate publicului larg. Pe baza colecției digitale în expansiune a Bibliotecii, precum și a unei infrastructuri avansate de recuperare și diseminare, serviciile și domeniile de responsabilitate se dezvoltă continuu.

NORVEGIA-

SITE WEB: www.uib.no

Colecția de imagini face parte din Departamentul de colecții speciale de la Biblioteca Universitară a Universității din Bergen. Departamentul are colecții din biblioteca Muzeului Bergen, una dintre cele mai vechi instituții de cercetare din Norvegia, care datează din 1825. Colecția de picturi datează de la începutul anilor 1960 și este astăzi una dintre cele mai mari și mai influențate colecții de imagini din Norvegia, care conține întreaga arhivă a lui Knud Knudsen, fotograf pionier din 1864 până în 1900 și compania după el. Marcus Selmer a fost un important dagherotipist în Bergen și, de asemenea, a înființat primul studio de fotografie permanent în oraș. Ui B reprezintă Biblioteca Universității din Bergen; Muzeul orașului Bergen și Muzeul Universității Bergen.

SPANIA -

SITE WEB: www.upv.es

Universitat Politècnica de València (UPV), Spania, fondată în 1971, este o instituție publică dedicată activităților de educație, cercetare și dezvoltare (R&D). Are un total de 36.000 de studenți, 2.850 de cadre

didactice și 2.600 de membri ai personalului. UPV este a doua universitate publică

în regiunea Valencia și unul dintre pionierii în inovare și dezvoltare tehnologică a țării. Lemfc este un laborator de cercetare care aparține acestei universități. A fost formată ca parte ca Master în Fotografie (www.masterfotografia.es) și este stabilit în cadrul Instituto de Diseño y Fabricación. Lemfc este format dintr-o echipă multidisciplinară care și-a dedicat eforturile pentru a studia comportamentul și conservarea materialelor de montare a fotografiilor utilizate în fotografiile contemporane. În prezent, Lemfc desfășoară două proiecte de cercetare: teste de accelerare a îmbătrânirii materialelor modern utilizate pentru fotografii și dezvoltarea Photographie Activity Test (PAT). Pe lângă aceasta, Lemfc dezvoltă și un director pentru colecțiile de fotografii din Spania (www.dfoto.info).

OLANDA -

SITE WEB: www.nederlandsfotomuseum.nl

Nederlands Fotomuseum a fost înființat în 2003 ca rezultat al fuziunii dintre fostul Nederlands Fotoarchief (NFA), Nederlands Foto Instituut (nfi) și Nationaal Fotoherrestauratie Atelier (NFrA), un studio de conservare a materialelor fotografice. Nederlands Fotomuseum păstrează o colecție semnificativă de arhive ale fotografiilor olandeze constând din aproximativ

3,5 milioane de fotografii și negative; și o colecție extinsă de literatură fotografică. NFM organizează expoziții temporare naționale și internaționale și are un studio de conservare a fotografiilor complet echipat, care deservește propria colecție de muzeu, dar și alte institute și persoane private. Studioul de conservare este specializat în conservarea și conservarea dagherotipurilor și a dezvoltat prima versiune a bazei de date de dagherotip în FileMakerPro, cu cooperarea Casei George Eastman, Rochester, NY.

În acest proiect, NFM va împărtăși o sarcină de coordonare, acționând ca „coordonator tehnic” în asumarea responsabilității de a ghida realizarea și dezvoltarea bazei Daguerreo reînnoite.

OLANDA -

SITE WEB: www.picturae.com

Picturae BV a fost fondată în 1997 în Heiloo, Țările de Jos, și oferă în prezent o gamă largă de servicii sectorului patrimoniului. Suntem capabili să digitalizăm aproape orice colecție de patrimoniu, inclusiv documente pe hârtie, fotografii, negative, picturi mari, hărți și materiale audiovizuale. În plus, clienții noștri folosesc Memorix Maior, software-ul nostru de gestionare a colecțiilor dezvoltat intern. În plus, creăm site-uri web pentru pub

este prezentarea patrimoniului digital și oferă servicii de stocare și găzduire. Sediul principal al Picturae este situat în Olanda; Avem și filiale în Belgia și Franța. Pictu-rae are peste douăzeci de ani de

experiență. De-a lungul anilor, ne-am construit o clientelă diversă în diferite țări, inclusiv Magnum Photos, World Press Photo și multe altele. Picturae a construit primul site web Daguerreobase www.daguerreobase.org pentru Neder-lands Fotomuseum, Rotterdam.

OLANDA -

SITE WEB: www.daguereotypes.eu

Martinus Ortelee Charlotte Edam Daguerreotypists, MOCED, este un daguerreotipist contemporan; producerea de dagherotipuri și promovarea procesului de dagherotip prin ateliere, demonstrații și zile de portret și rețele sociale. Marinus J. Ortelee și-a început cercetarea dagherotipului în 2006. Scopul său principal la acea vreme era să găsească o modalitate de a reproduce dagherotipurile la fel ca un dagherotip. În 2007 a reușit să realizeze reproduceri de înaltă calitate ale plăcilor originale. În 2008 a fost invitat să participe la simpozionul de la Washington organizat de Societatea Daguerreiană pentru a-și prezenta munca unui public internațional. În 2008 i s-a acordat propriul său proces de fotografiere: Anté-Daguerreotype. În prezent, MOCED a demarat un proiect de reintroducere a celebrului dagherotip Portrait Days, care nu a mai fost practicat din aproximativ 1858.

REGATUL UNIT-

SITE WEB: www.paperconservation.co.uk

Muséum Conservation Services Ltd. este o companie privată care a făcut inițial parte dintr-o organizație de caritate finanțată de guvernul Regatului Unit, care lucrează cu muzee. De la privatizare în 1995, MCS are sediul în Muzeul Imperial de Război din Duxford, chiar lângă Cambridge. MCS sunt conservatori specializați care furnizează servicii expert de conservare a hârtiei și a fotografiilor clienților publici și privați din Regatul Unit și din străinătate. MCS a conservat mai multe grupuri notabile de dagherotipuri, inclusiv 125 aparținând Fundației Ruskin (Biblioteca Ruskin, Universitatea Lancaster), dagherotipurile lui Girault de Prangey aparținând Autorității Muzeelor din Qatar și dagherotipurile familiei lui Richard Beard (care a achiziționat brevetul de dagherotip britanic de la Dagherotip).).

Căutăm în continuare dagherotipuri, atât din colecții instituționale, cât și din colecții private pentru Daguerreobase. Dacă doriți să obțineți mai multe informații despre Daguerreobase și dagherotipuri, vă rugăm să contactați coordonatorul sau un reprezentant național al proiectului. Dacă țara dumneavoastră nu are reprezentanți în acest proiect, ne puteți contacta oricând prin intermediul informațiilor de contact de pe

Informație:

info@daguerreobase.org

Dagherotipul Justinei Wilhelmina Blom (1832-1916), c. 1855, Fotograf Cari Rensing, CER1-NFM

3. Ce este un dagherotip?

3.1 Istorie și context

Dagherotipul a fost primul proces de fotografiere de succes din istoria fotografiei. La 7 ianuarie 1839, dagherotipul a fost prezentat la Académie des Sciences din Paris. Procesul a fost lansat oficial publicului, după decizia guvernului francez de a acorda lui Daguerre o pensie, la o reuniune comună specială a Académie des Sciences și Académie des Beaux-Arts, care a avut loc la Institut de France din Paris pe 19 august. 1839. Dagherotipul poartă numele lui Louis Jacques Mandé Daguerre (1787-1851), care a inventat procesul împreună cu Nicéphore Niépce (1765-1833).

Baza dagherotipului este o placă de metal extrem de lustruită, constând dintr-un strat subțire de argint pe un suport de cupru. Spre deosebire de hârtia fotografică, un dagherotip nu este flexibil și este destul de greu.

3.1.1 Realist și clar

„Acurat, detaliat și clar”, așa a fost descrisă în presă invenția lui Louis-Jacques-Mandé Daguerre în 1839. Nu doar claritatea, ci și abundența detaliilor le dădeau spectatorilor impresia că văd ceva care exista de fapt.

Fața unei plăci dagherotip goale (după 1843) Fotograf necunoscut, Historisch Muséum Rotterdam

2 0

Daguerreobază

Nevoia de a vedea realitatea și cererea ulterioară de imagini a fost cea mai puternică în țările și regiunile cele mai afectate de Revoluția Industrială. În aceste zone care erau cele mai avansate în ceea ce privește industrializarea, producția și distribuția de mărfuri au fost disponibile materialele necesare pentru producerea imaginilor fotografice. Astfel, era aproape inevitabil ca fotografia să aibă originea în Marea Britanie și Franța.

3.1.2 Primii fotografi

Chiar înainte ca manualul lui Daguerre să fie tradus și primele camere și consumabile să fie disponibile la Paris, mulți și-au propus să producă o imagine folosind camere „de casă” și preparate chimice. Răspândirea acestui mediu revoluționar a fost relativ rapidă. Până în 1839 sau începutul anului 1840, procesul fusese deja introdus în multe țări europene. Samuel Morse, inventatorul codului Morse și al telegrafului, a anunțat mediul în Statele Unite în 1839. Alții precum dentistul englez DW Saeger² și francezul François Gouraud au contribuit la răspândirea și adaptarea rapidă a tehnicii dagherotipului în SUA, unde a fost întâmpinat cu mult entuziasm și sa bucurat de o viață mai lungă (până la începutul anilor 1860) decât în Europa.

Verso al unei plăci de dagherotip goale (după 1843) Fotograf necunoscut, H istoriseli Muséum Rotterdam

LAH. Fizeau a inventat tonurile aurii, o metodă care producea un contrast mai mare, precum și o imagine mai puternică și mai stabilă. Această tehnică a devenit parte a procesului standard din 1841 înainte. A implicat tratarea plăcii cu o soluție încălzită de clorură de aur după ce a fost fixată.

- În 1841, au fost făcute mai multe anunțuri care au îmbunătățit considerabil sensibilitatea strânsă a plăcii de dagherotip prin adăugarea unui al doilea pas de sensibilizare folosind un alt gaz halogenură (brom sau clor) la sensibilizatorul de od al lui Daguerre4.

- Adaptările la designul studioului, cum ar fi oglinzile pentru a direcționa etanșul și ferestrele vitrate cu sticlă albastră (stratul sensibil strâns a fost în cea mai mare parte sensibil la ultraviolet și etanșul albastru), au îmbunătățit și mai mult procesul.

- În 1840, Chevallier a proiectat o lentilă acromatică mai eficientă, cu distanță focală scurtă.

- Designul lui J. Petzval a unui obiectiv precis din punct de vedere matematic și cu deschidere mare a fost o altă descoperire importantă. Compania de optică Voigtlander a fabricat obiectivul și camera corespunzătoare.

Aceste evoluții au redus timpul de expunere la mai puțin de jumătate de minut și au transformat procesul de dagherotip într-un mediu mai versatil și mai practic.

Au urmat diverse alte îmbunătățiri, inclusiv unele referitoare la tratamentul pregătitor al plăcii. Din prima jumătate a anilor 1840 a devenit posibilă galvanizarea plăcilor, proces prin care se aplică un strat de argint de înaltă puritate prin intermediul unui curent electric. O lustruire perfectă a plăcii a fost realizată prin utilizarea unor echipamente speciale de lustruire. Astfel, Unurile de lustruire mai vizibile cauzate de lustruirea manuală au făcut loc celor mai puțin evidente realizate de echipamentul de lustruit.

3.1.3 Îmbunătățiri ale procesului

Timpul lung de expunere, necesar de sensibilitatea slabă a plăcilor și de lipsa timpurilor de deschidere mari, a fost principala piatră de poticnire în perioada inițială. Expuneri

putea fi făcut numai afară, în lumina zilei sau de la o fereastră înălțită. Timpii de expunere au variat de la cinci la treizeci de minute, în funcție de condițiile meteorologice și de momentul zilei în care a fost făcută expunerea. Vulnerabilitatea plăcilor și lipsa de culoare au fost, de asemenea, un handicap. Daguerrotipurile erau, de asemenea, foarte scumpe și inaccesibile pentru cea mai mare parte a populației. Acest lucru nu modifică faptul că procesul a fost considerat o nouă sursă de venit de numeroși oameni de afaceri, care, ajutați de oameni de știință și ingineri, au realizat diverse

îmbunătățiri importante procesului și echipamentelor asociate între 1839 și 1840.

3.1.4 Primii clienți

Numeroase studiouri de portrete și-au deschis porțile. În funcție de echipamentul folosit, materialele, dimensiunile plăcilor și etanșul disponibil, timpii de expunere au variat între 15 și 25 de secunde per portret. Printre clienții studioului de portrete, adică cei care își permiteau un dagherotip, nu erau doar familiile vechi înființate, ci și cei care mai recent au obținut un stil de viață de calitate superioară datorită dezvoltării economice. Prin urmare, au vrut adesea să-și arate statutul nou dobândit în portretele lor. În primii ani au fost folosite fundaluri simple, dar mobilierul frumos și diverse accesorii au devenit elemente populare ale decorului în care pozau⁵. Femeile s-au pozat așezați pe un scaun dotat cu o breteză metalică pentru gât, care le-a permis să rămână în picioare pe toată durata expunerii. Cererea burgheziei de portrete a dus la succesul enorm și la răspândirea rapidă a fotografiei dagherotip în toată Europa și Statele Unite⁶. Competiția dintre fotografi a provocat o scădere a prețurilor și s-au produs cantități enorme de dagherotipuri.

3.1.5 Marea Britanie: un caz special

În Regatul Unit, introducerea dagherotipului a urmat un curs destul de diferit. Procesul fusese brevetat în Marea Britanie de Daguerre chiar înainte ca guvernul francez să pună procesul la dispoziția liberă pentru restul lumii. Claudet a achiziționat o licență de la agentul de brevete Miles Berry⁷. Richard Beard a cumpărat apoi brevetul direct de la Daguerre, rezultând într-un conflict între cei doi oameni de afaceri. Achiziționarea unei ticense de la Beard a fost atât de prohibitivă încât numărul de licențiați a rămas foarte limitat până la expirarea brevetului în 1853. Controlul extrem de brevet a afectat răspândirea dagherotipului în Regatul Unit, care, în consecință, a rămas destul de restrâns.

3.1.6 Subiecte

Chiar dacă portretul a rămas cel mai popular subiect, dagherotipul a fost folosit și pentru a înregistra multe alte imagini, inclusiv topografie, arhitectură și subiecte documentare, antichități, stili Uves, fenomene naturale și evenimente remarcabile.

3.1.7 Concurență

În ciuda impactului profund ulterior al invenției (aproape simultane) de către William Henry Fox Talbot a fotografiei calotipului și a tipăririi pe hârtie sărată în Regatul Unit, inițial, acest proces negativ-positiv reproducid a trebuit să facă loc dagherotipului unic, nereproductibil. Avantajul dagherotipului a fost că a îndeplinit cererea de reproduceri foarte detaliate și clare ale realității, spre deosebire de alte procese legate de hârtie.

Cu toate acestea, în decursul anilor începând cu 1840, majoritatea punctelor slabe ale tipăririi hârtiei sărate și ale procesului negativ de hârtie au fost rezolvate treptat. Datorită acestor îmbunătățiri,

fotografi au oferit din ce în ce mai mult fotografii pe hârtie, precum și daguerréotipuri. Un obiectiv cheie a fost acela de a dezvolta un negativ mai clar și mai transparent. Fotografii au căutat alte materiale decât hârtie ca suport pentru imaginea negativă, cum ar fi sticla.

Doi copii așezați într-un scaun, ambrotip într-o carcasă și cadru, Foto Ls. Mauduit. Telespectatorii neexperimentați sunt probabil să aibă dificultăți în a vedea o diferență între un dagherotip și un ambrotip. Colecție privată.

Primele încercări au fost făcute prin aplicarea amestecurilor de albumen pe sticlă. Negativele din hârtie au fost tratate cu ceară pentru a crește transparența și pentru a minimiza efectele vizuale ale fibrelor de hârtie. Imprimarea a fost îmbunătățită prin aplicarea unui strat sensibil la lumină pe hârtie, mai degrabă decât în corpul hârtiei, astfel încât să producă o imagine de fotografie mai clară. În acest fel, în 1850, Louis-Désiré Blanquart-Evrard a adus îmbunătățiri procesului de imprimare a hârtiei sărate și a introdus imprimarea cu albumen - care folosește un strat subțire de emulsie de albumen pe hârtie de imprimat pentru a produce claritatea dorită.

Frederick Scott Archer a dezvoltat un proces de fotografiere în 1851 bazat pe utilizarea unei emulsii de colodion umed pe sticlă. Tehnica colodionului umed pe sticlă a găsit aplicații ca pozitive directe unice (deseori ambrotipuri caliate) care au fost montate într-o carcasă proiectivă similară cu cele pentru daguerréotipuri și ca negative. Acest proces negativ ar putea fi ușor combinat cu imprimarea albumenului. Ca urmare, colodionul umed a prevalat asupra tuturor celorlalte tehnici din camera, inclusiv dagherotipurile, într-un interval de timp relativ scurt. Apariția portretului carte-de-visită în 1854 a dat un nou impuls proceselor bazate pe hârtie și, pe măsură ce fotografia a continuat să evolueze, unicitatea dagherotipului și-a dovedit cel mai mare dezavantaj.

Trei fotografii cu carte de vizită. Stânga: Portretul unui om, amprentă sărată, c. 1855-1860, fotograf necunoscut. Mijloc: Panorama de Paris, imprimeu pe albume, c. 1865, attr. J. Deplanque. Dreapta: Portret de femeie, imprimeu cu gelatină de argint, copy of a dagherotip, c. 1900, A. Daams. Toată colecție privată.

3.2.1 Placa goală

3.2.1.1 Dimensiuni standard

Producția de plăci pentru dagherotip a devenit încă de la început un proces standardizat. Utilizarea de către producător a dimensiunilor standard a fost o practică comparabilă cu utilizarea de astăzi a formatelor de hârtie precum A4, A3 etc. Una dintre cele mai populare dimensiuni pentru dagherotipurile europene este 10,8 X 8,1 cm, cunoscută și sub denumirea de sfertul de farfurie⁸. Unele dintre dimensiunile plăcilor de dagherotip utilizate în Statele Unite pot diferi de dimensiunile europene.

- Farfurie întreaga: 16,2 x 21,6 cm (6,5 x 8,5 inchi)

- Semifarfurie: 10,8 x 16,2 cm (4,25 x 6,5 inchi)
- A treia farfurie: 7,2 x 16,2 cm (2,75 x 6,5 inchi)
- Sfert de farfurie: 8,1 x 10,8 cm (3,25 x 4,25 inchi)
- A șasea farfurie: 7,2 x 8,1 cm (2,75 x 3,25 inchi)
- Opt farfurii: 5,4 x 8,1 cm (2,1 x 3,25 inchi)
- A noua farfurie: 5,4 x 7,2 cm (2,1 x 2,75 inchi)

3.2.1.2 Marcaj argintiu/marcaj pe plăcuță

Placarea cu argint a fost un proces reglementat și controlat legal. Producătorii și-au marcat producția cu ștampile în unul sau mai multe colțuri. Semnele indentate constau în mod normal din sigla producătorului și un număr care indică conținutul de argint. Deși este denumit în mod obișnuit semne distinctive, în Regatul Unit, termenul de marcaj este limitat din punct de vedere legal la mărcile aplicate articolelor din argint solid, aur, paladiu și platină. Semnele plăcuțelor/marcajele pot conține informații utile referitoare la proveniența unui dagherotip.

Tabelul 1: Dimensiunile cele mai comune pentru plăcile de dagherotip europene⁸.

Caracteristicile dagherotipului

Semn distinctiv de argint al producătorului Charles Christofle (Franța), A. Gaudin (Franța) și Hunziker (Germania) Exemplu de colțuri îndoite pe un dagherotip (după 1843, Fotograf necunoscut, FoMu

3.2.1.3 Împingeți în oglindă

Fotograful pregătea de obicei plăcile de dagherotip pentru a fi folosite el însuși. Pentru a obține o suprafață ca oglindă, el lustruia placa cu unelte specializate, activitate care își lăsa urme. Acest proces este vizibil în Unele de lustruire extrem de fină care rulează paralel pe suprafață. În timpul pregătirii, un piatru nu trebuia niciodată atins cu mâna; au fost folosite în schimb cleme speciale. Urmele acestor cleme sunt adesea vizibile ca margini și colțuri îndoite. Unele dintre cleme au perforat chiar piatru sau au lăsat un model indentat. Aceste elemente oferă informații referitoare la producția unui dagherotip.

Exemplu de lustruire a colțurilor de linos și boni pe o piatru dagherotip. Fotograf necunoscut, ME18, Muséum Enschede.

3.2.1.4 Plăci de tăiere

Unele camere sau suporturi pentru plăci nu au fost făcute pentru a se potrivi cu dimensiunile standard ale plăcilor și necesită o dimensiune personalizată. Un model vienez de la Voigtlander, de exemplu, folosea farfurii circulare⁹. Aceste plăci rotunde erau disponibile, dar unii

dagherotipist tăiau plăci dreptunghiulare. Acest lucru explică de ce unele plăci au o latură înclinată sau un semn distinctiv lipsește.

Voigtlander Ganzmetallkamera (replica 1956), Camera pentru plăci circulare de dagherotip, GEH. Camera lui Smetana, după 1840, tip Petzval zeci, format imagine 7,2x8,1cm, NTM

3.2.1.5 Grainless

Fiecare dagherotip este unic, deoarece este creat prin expunerea directă în cameră. Aceasta înseamnă că nu există niciun negativ din care să se poată face imprimări suplimentare. Placa de argint expusă este dezvoltată cu vapori de mercur. Zonele expuse constau din particule microscopice de amalgam de argint-mercur. Acest amalgam este gri lăptos/alb și mat; tonurile de gri corespund în acest fel cu subiectul înregistrat. Sărurile de argint sensibile la lumină de pe zonele neexpuse rămân neschimbate și sunt îndepărtate în timpul fixării și spălării. Pe aceste locuri devine vizibilă suprafața oglină argintie a plăcii. Când ceva întunecat este reflectat în argintul lustruit, amalgamul pare alb lângă reflexia neagră. În comparație cu o mărire a unui negativ, un dagherotip arată practic fără granule. Astfel, privitorul de azi o experimentează ca pe o imagine cu o rezoluție excepțional de înaltă.

Portretul lui Jozefina Nelson în lumina reflectoarelor (c. 1853 -1865). Fotografie André FJ Dupont- AMVC Letterenhuis s, Anvers

3.2.1.6 Culoare

Majoritatea dagherotipurilor sunt monocrome. Ocazional, se vede o anumită culoare, dar aceasta este de obicei fie un aspect albastru vizibil în zonele supraexpuse (solarizare), fie rezultatul coroziunii. Pentru a produce imagini în culoare, pigmenții au fost aplicați ușor acolo unde s-a dorit. Aplicațiile au variat de la un ușor accent ici și acolo - cum ar fi un fard roșu pe obrazul cuiva sau îmbrăcăminte colorată - până la o colorare mai completă, care ar putea include fundaluri atmosferice întregi. Bijuteriile, în special, au fost adesea retușate cu vopsea aurie sau eut pe suprafața stratului de argint pentru a obține un efect strălucitor.

Aplicarea manuală a culorii pe un dagherotip (c. 1850) Fotograf necunoscut

3.2.2 Locuința inseparabilă

O farfurie goală sau goală (un dagherotip fără carcasa sa proiectantă) supraviețuiește rareori în stare bună. Carcasa este o componentă esențială a dagherotipului deoarece plăcile sunt extrem de vulnerabile. O carcasă bună este solidă, se potrivește bine și într-o anumită măsură, etanșă.

Există două tipuri principale de locuințe pentru daguerréotipuri: un model „european” și unul „anglo-american”. Cu toate acestea, putem găsi alte câteva tipuri sau combinații de carcase de dagherotip. Carcasa în stil european se găsea de obicei pe continentul european și consta în principal din sticlă și un covor de hârtie sau carton, adesea denumit

„passe--partout”. În acest model imaginea este direct vizibilă, astfel încât proprietarul să-i poată acorda un loc fix în casă, încadrat sau nu după gust.

3.2.2.1 Locuința în stil european

Două tipuri de daguerrotipuri în stil european DMU12 (în trame) și PKL 60192

Cadru

1. Geam de acoperire (vopsit simplu sau invers)
2. Hârtie sau carton (combinat) mat
3. Placă de dagherotip
4. Tabla din spate sau hârtie
5. Hârtie de finisare/terminare
6. Legare (bandă de hârtie)

Carcasa conține cel puțin următoarele componente:

- o sticlă de acoperire simplă sau vopsită pentru a proteja imaginea delicată și/sau un covor de hârtie/carton
- un covor de hârtie/carton pentru a separa imaginea delicată de sticlă
- o modalitate de a menține dagherotipul la locul său, de exemplu prin folosirea de benzi de hârtie adezivă
- o etanșare/legare pentru a menține toate piesele împreună și pentru a proteja placa de gazele reactive chimic
- o bază robustă sau „suport”.

Carcasa trebuie să protejeze dagherotipul dar ar putea avea și un aspect estetic. Acest lucru a fost exprimat în primul rând în culori și desene pe hârtii decorative și decorative. Geamul de acoperire proiectiv a fost uneori pictat și pe revers. Capacele din sticlă vopsită au apărut adesea în combinație cu covorașe elaborate, oferind un efect caracteristic. Dagherotipiștii decorau adesea legături și acopereau hârtii cu imprimeuri în relief - de exemplu, în formă de diamant sau în formă de floare.

Construcția unei locuințe în stil european cu cadru

3.2.2.2 Carcasa pliabilă sau cu balamale

Carcasa pliabilă a fost carcasa standard în Regatul Unit și America de Nord. De obicei, consta dintr-o bază de lemn acoperită la exterior cu piele sau hârtie îmbrăcată. De asemenea, a fost folosită o formă ureche de plastic. Acest material termoplastic a constatat din șelac, pigment și

rumeguș măcinat fin, iar pentru realizarea carcasei a fost presat la cald în matrițe de oțel. Carcasele realizate cu acest plastic sunt cunoscute sub denumirea de „Carcase Union”. Deși shellac--plasticul este adesea confundat cu plasticul gutapercă (un cauciuc dur pe bază de plastic), Union Cases nu au fost niciodată fabricate din acesta din urmă. Husa putea fi purtată ca un portofel și avea o balama și cleme pentru a putea fi închisă. Interiorul era de obicei căptușit cu țesătură și putea să țină fie unul sau două daguerréotipuri și, foarte ocazional, patru. Placa de dagherotip a fost montată într-un pachet, care se pune în tavă.

Un „pachet” poate conține:

1. „Conservator”, o bandă de alamă flexibilă care prinde piesele împreună
2. Sticlă de acoperire, în principal sticlă simplă
3. Covor de alamă
4. Placă de dagherotip
5. Pachetul se pune în capacul sau/si tava carcasei cu balamale

Neprezentată, o legare de hârtie care a fost lipită pe marginea sticlei de acoperire și pe spatele plăcii de dagherotip, păstrând de fapt aceste părți împreună.

Construcția unui dagherotip tipic anglo-american, un „pachet” plasat în tava unei carcasi. Ilustrație T. Pritchard în Photographie Materials Conservation Catalog Group, „Cased Photographs”, Washington: (AIO, 1998)

Acoperirile carcaselor anglo-americane sunt adesea decorate cu modele sau modele în relief sau indentate. Exteriorul Union Case poartă de obicei un design cu model, uneori combinat cu o scenă figurativă. În anumite cazuri, decorarea se găsește adesea în interiorul capacului de pe conservator și covoraș.

Exemplu de cutie termoplastică care conține două pachete (c. 1855).
Fotograf necunoscut, FoMu

Exemple de carcasă acoperită din piele pe o serie de cazuri Union (Cowan Auctions). Fotograf necunoscut (c. 1840-1865), FoMu

3.2.2.3 Cadre

În general, cutiile pliante au fost desemnate! pentru a fi transportat ca pachet închis sau pentru a fi afișat în timp ce stați deschis pe o suprafață fiat. În contrast, carcusele în stil european erau adesea plasate în cadre pentru agățarea pe perete. Ramele variază în ceea ce privește designul și tipul de material și erau de obicei construite din lemn (lacuit, decorat, acoperit cu material textil, aurit și/sau vopsit) sau termoplastic. Ca de obicei, există și excepții, există câteva exemple de „pachete” în stil anglo-american montate în rame și daguerréotipuri montate în alte tipuri de carcuse.

Exemplu de „carcasa Boston” cu balamale. Fotograf necunoscut (c. 1840-1865), FoMu

4. Manualul de instrucțiuni al lui Daguerre

Publicarea lui Daguerre *Historique et Description des procédés Daguerreotype et du Diorama* în 1839 a fost o veste mare. Interesul pentru tratat a fost atât de copleșitor încât a fost retipărit de mai multe ori în 1839, nu întotdeauna cu permisiunea lui Daguerre. În combinație cu echipamentele necesare, certificate chiar de Daguerre, acestea „se vindeau ca prăjiturile calde”.

• ICi nllni i nll. .i, Iif' ni J hi 1
; ib i. t
jm l i! ■■
eu—

Realizarea unui dagherotip a fost o întreprindere foarte intensivă în muncă. Au fost implicați numeroși pași și au fost folosite produse foarte toxice care au afectat nu doar plăcile, ci și sănătatea fotografului. Următorul este un rezumat al manualului lui Daguerre cu o scurtă descriere despre realizarea daguerréotipurilor.

Procesul este împărțit în cinci pași sau proceduri:

1. Lustruirea și curățarea plăcii.
2. Aplicarea stratului sensibil la lumină.
3. Expunerea plăcii la strânsă în camera obscura.
4. Faceți vizibilă imaginea latentă.
5. Îndepărtarea stratului sensibil la lumină pentru a preveni dezvoltarea ulterioară.

Pagina de titlu a manualului lui Daguerre, a lăsat primul pirat copy (par Susse Frères, Cornell University Library LL/ 44744) care a fost disponibil înainte de versiunea oficială pe the righi (The Isenburg Collection @ AMC Toronto LL/9683)

Cerințe: ulei de măsline, o bucată de bumbac foarte fin pieptănat, grătar extrem de fin măcinat într-o pungă de muselină, acid nîtrie dizolvat în apă (1:16), grătar de sârmă de fier, borner.

Cerneți niște piatră ponce prin muselină pe suprafața argintie a farfurii. Rob într-o mișcare circulară cu o bucată de bumbac înmuiată în ulei de măsline. Reîmprospătați în mod regulat bucata de pânză. Scoateți oii și nisipul cu o cârpă curată. Aplicați acidul cu un tampon de vată. Asigurați-vă că acidul nu cade în picături ci este împrăștiat în mod egal, astfel încât placa să fie acoperită cu o peliculă uniformă. Polonez din nou, de data aceasta ușor.

Așezați farfuria pe suport, în flacăra bornerului cu argintiul deasupra. După aproximativ cinci minute, suprafața va căpăta o peliculă albicioasă. Așezați farfuria pe o suprafață rece și lustruiți doar stratul albicios. Tratați cu acid încă de două ori. Repetați acest lucru încă o dată înainte de a utiliza placa, urmată de lustruire strânsă. La final curata bine farfuria cu o bucata de bumbac.

Lustruire - gravura secolului al XIX-lea

Cerințe: cutie pentru vaporizarea odului, suport pentru plăci, suport pentru plăci de la camera obscura, patru benzi metalice, un pumn și o cutie de știfturi, iod.

Mai întâi prindeți placa în suport cu ajutorul benzilor metalice. Folosiți pumnul pentru a împinge știfturile în lateral. Răspândiți odul în bazinul din partea de jos a cutiei. Acoperiți-l cu muselină pentru a egaliza vaporii și, în același timp, pentru a preveni ca piesele de od să lovească placa dacă sunt dislocate de presiunea aerului atunci când capacul este închis. Așezați suportul pentru farfurie cu placa îndreptată în jos pe cele patru colțuri de la deschidere și închideți ușor capacul.

Pentru următoarea procedură nu există un interval de timp fix, deoarece depinde de diverși factori. În mod normal, durează între cinci și treizeci de minute, timp în care suprafața argintie ar trebui să devină galben-aurie. Este important să monitorizați îndeaproape această schimbare: pentru a preveni obținerea unei culori violet, așezați cutia într-un spațiu suficient de strâns. O cameră cu ușa întredeschisă, de exemplu, este potrivită. În acest caz, inspecția plăcii trebuie făcută rapid.

Cutie pentru vaporizarea iodinei, 1839; Suport pentru farfurii, 1839 - Ilustrație din manualul lui Daguerre

Când culoarea atinge tonul dorit, hoîderul poate fi plasat în suportul pentru farfurie care se potrivește în camera obscura. Lumină suplimentară poate fi furnizată de o bomboană, dar evitați expunerea farfuriei la lumina directă. De preferință faceți expunerea imediat, sau într-o oră.

Cerințe: camera obscura

Așezați camera în fața unui obiect puternic iluminat. Reglați focalizarea deplasând ecranul din sticlă șlefuită înainte sau înapoi. Așezați suportul pentru plăci în cameră, fără a-l disloca. Acoperiți obiectivul și apoi deschideți ușa interioară a suportului pentru plăci din cameră cu mânerul. Totul este acum gata pentru expunere. Scoateți capacul obiectivului și numărați minutele.

"La Paris timpul de expunere variază între trei și treizeci de minute, în țările mai sudice este mai scurt. Sezonul și ora zilei au o influență considerabilă." Manualul lui Daguerre

Suportul de plăcuță al camerei obscure, 1839 - Ilustrație din manualul lui Daguerre

Cerințe: cel puțin un kilogram de mercur, arzător cu spirt, cutie pentru vaporizarea mercurului, tunel de sticlă cu tub lung, cutie cu caneluri.

Nu folosiți nimic mai mult decât o bomboană pentru a ilumina locul de muncă în timpul acestei operațiuni. Turnați mercurul cu ajutorul tunelului în bazinul din fundul cutiei, până când becul termometrului este scufundat. Așezați suportul de farfurie închis oblic în cutie, astfel încât placa să poată fi văzută prin fereastra mică. Aprindeți arzătorul și încălziți mercurul la 60°C. Scoateți imediat arzătorul, deoarece temperatura nu trebuie să depășească 75°C. Între timp, urmăriți dezvoltarea imaginii prin fereastra mică cu o utilizare foarte frugală a luminii lumânărilor.

Realizarea expunerii în atelier - gravură secolului al XIX-lea

Opriți dezvoltarea când temperatura scade la 45°C. În caz de supraexpunere se poate opri la o temperatură mai mare. Scoateți placa din suport și lăsați-o să alunece în cutia destinată. Atâta timp cât farfuria este depozitată în ea, nu vor avea loc modificări timp de cel puțin câteva luni, cu condiția să nu se uite la rezultate prea des și nu în timpul zilei.

Cerințe: tiosulfat de sodiu (hipo)10, o tavă înclinată, două căzi din cupru cositorite, un ulcior cu apă distilată, o pereche de clește.

Mai întâi fili un rezervor cu soluție hipo și unul cu apă de la robinet. Încălziți baia de apă fără a lăsa să fiarbă. Scufundați farfuria pentru o clipă în apă și apoi transferați-o în hipo. Agitați-l ușor cu cleștele. Filmul galben de pe stratul sensibil la lumină va

Cutie pentru vaporizarea mercurului, 1839 - Ilustrație din manualul lui Daguerre și gravura din secolul al XIX-lea

dispărea. Puneți farfuria înapoi în baia de apă și, în același timp, aduceți apa la fierbere. Acum așezați farfuria umedă în colțurile de pe tava înclinată și turnați peste ea apa clocotită. Un litru este de obicei mai mult decât suficient pentru a clăti restul de săruri și od.

Imaginea obținută poate fi deteriorată definitiv prin cea mai ușoară atingere. Lăcuirea are ca rezultat distrugerea totală a imaginii. Plăcile trebuie lipite și plasate în spatele geamului pentru a le păstra; „sunt de acum încolo inalterabile, chiar și în lumina soarelui”.

Tavă înclinată pentru clătirea farfurii, 1839 - Ilustrație din manualul lui Daguerre

5. Conservarea și conservarea daguerréotipurilor

Daguerréotipurile au, de obicei, între 175 și 150 de ani. Exemplele nedeteriorate sunt rare sau, în unele cazuri, inexistente. Cu toate acestea, o placă/imagine dagherotip durează mult mai mult decât majoritatea fotografiilor contemporane dacă este bine protejată de anumite influențe. Aerul și apa, coroziunea, mușgaiul, insectele și, mai ales, oamenii pot deteriora și amenința dagherotipul. Poate în mod

surprinzător, unele componente ale carcasei, cum ar fi sticla de acoperire proiectivă, dacă începe să se degradeze, pot crea, de asemenea, un mediu care amenință imaginea.

Conservarea materialelor fotografice este un domeniu relativ tânăr și foarte specializat. Studiul și caracterizarea daguerréotipurilor și stabilitatea lor este încă în desfășurare. Toate tratamentele trebuie efectuate cu respectarea integrității întregului obiect și nu doar să se concentreze pe placă sau pe imagine. De asemenea, trebuie să știți că și conservatorii de fotografii pot diferi în ceea ce privește preferințele și opiniile personale. Următoarele descrieri ale tratamentelor și practicilor trebuie privite ca informații generale și nu ca o expresie personală a unui singur conservator. Buna practică de depozitare și monitorizarea stării dagherotipului și a componentelor acestuia este adesea preferabilă înlocuirii componentelor deteriorate.

Conservatorii de fotografii cu experiență vor încerca să păstreze și să conserve dagherotipurile deteriorate și modificate în forma lor originală. Din păcate, acest lucru nu este întotdeauna realizabil, deoarece uneori este dificil să se determine starea inițială și materialele aplicate care au fost adăugate ulterior. Carcasele proiective și plăcile de dagherotip sunt standardizate și interschimbabile, astfel încât o carcasă existentă poate fi sau nu originală pentru placa pe care o conține.

Conservatorul de fotografii încearcă să repare părțile deteriorate, modificând cât mai puțin aspectul exterior al dagherotipului. Piese lipsă pot fi înlocuite cu materiale noi. Materialele noi sau moderne - care fac o intervenție clar vizibilă - trebuie selectate cu atenție și sunt utilizate numai atunci când este absolut necesar. Conservatorul de fotografii trebuie să acționeze cu prudență și să introducă un minim de schimbări. Toate lucrările de conservare sunt înregistrate astfel încât generațiile viitoare să nu se confrunte cu aceeași problemă în ceea ce privește identificarea intervențiilor trecute.

Uneori, plăcile de dagherotip istoric se găsesc fără carcasa lor proiectantă. Știm că o placă de dagherotip fără carcasă de proiectare este foarte vulnerabilă la deteriorarea chimică și la deteriorarea fizică. Pentru a proteja astfel de plăci de dagherotip libere, o „carcasă de conservare” este realizată individual. Această nouă carcasă constă din materiale netamponite fără acid și, dacă este necesar, sticlă de acoperire cu filtrare UV. Noua carcasă este sigilată cu o nouă legătură pentru a păstra gazele nocive și praful.

Placă de dagherotip goală după defrișare, montată într-o carcasă de conservare, RKD Haga, IB-1022810.

Fotografiile, inclusiv daguerréotipurile, pornesc în primul rând obiecte care fac parte din Uves-ul oamenilor. Pe măsură ce fotografiile au devenit mai valoroase, s-a acordat mai multă atenție conservării și conservării lor.

Primii dagherotipiști au fost conștienți de sensibilitatea mecanică și chimică a plăcilor de dagherotip și le-au plasat într-o carcasă de proiectare. De-a lungul timpului, legăturile din hârtie s-au deteriorat și paharele de acoperire s-au corodat, ducând la deteriorarea și

deteriorarea imaginii și a carcasei. Cadrele și carcasele au fost uneori îndepărtate sau refolosite, ca urmare a utilizării istorice și a diferitelor etici.

În prezent, colecționarii, personalul muzeelor, conservatorii, dar și publicul larg, se confruntă cu abordarea schimbată și valoarea crescută a materialelor și colecțiilor de fotografie. O sarcină a acestei broșuri este de a informa și de a crește gradul de conștientizare cu privire la fragilitatea plăcii și obiectului dagherotip. Natura deteriorării poate fi împărțită în daune mecanice, biologice și chimice.

5.3.1 Daune biologice

Daunele biologice sunt cauzate de organisme. Insectele și ciupercile pot dăuna dagherotipului atacând materialele de adăpostire sau pot provoca pete pe placa de dagherotip. Uneori se văd insecte moarte în carcasa dagherotipului.

5.3.2 Daune chimice

Influențele chimice reprezintă o amenințare majoră. Sunt greu de perceput, sunt activi aproape peste tot și greu de controlat. Aerul obișnuit conține substanțe și gaze care reacționează cu toate tipurile de materiale, inclusiv hârtie, lemn și metal. Oxidarea, decolorarea și deshidratarea sunt toate rezultatele posibile. Materialele utilizate pentru carcasă pot include, de asemenea, componente dăunătoare, cum ar fi compuși acizi sau oxidanți. Producerea coroziunii sticlei poate forma picături într-un mediu umed și poate cădea pe suprafața dagherotipului. Acestea vor afecta stratul de imagine și chiar pot pătrunde prin stratul de argint până la baza de cupru, ducând la erupții verzi-albăstrui de săruri de cupru.

5.3.3 Deteriorări mecanice

Deteriorările mecanice sunt cauzate de forța fizică. Un dagherotip ar putea cădea, astfel încât

sticlă și piesele din lemn se sparg și placa se deformează, dar poate fi și deteriorată activ. Uzura sunt, desigur, inevitabile. Multe plăci prezintă zgârieturi - cel mai probabil pentru că proprietarii au vrut să le ștergă - și amprente sunt frecvent văzute. Cu toate acestea, deteriorarea mecanică nu este întotdeauna rezultatul intervenției umane. Marginile ascuțite ale unui covoraș pot zgâria imaginea și stratul argintiu neobservate.

Tratamentele istorice, „cianura” - (până în anii 1950) și curățarea cu „tiouree” (de la mijlocul anilor 1950 încoa și deseori denumite „scufundare cu argint”) vor deteriora grav un dagherotip, deoarece vor dizolva o parte a imaginii și la microscop. gravați suprafața lustruită. Detergenții cu tiouree lasă, de asemenea, depozite chimice care pot reacționa cu imaginea pentru a forma o peliculă lăptoasă și/sau pete.

Deteriorarea mecanică a carcasei, care are ca rezultat un atac chimic al plăcii dagherotip prin infiltrarea aerului și a poluanților cu gaz. Portretul unei doamne necunoscute. Fotograf necunoscut, KBDK

Începând cu anii 1980, au fost cercetate și dezvoltate noi tehnici de curățare (laser, plasmă, pulverizare și mai multe metode de curățare electrochimică), dar toate aceste tehnici sunt considerate imperfecte și sunt încă controversate. Motivul principal pentru aceasta este dificultatea de a înțelege structura și compoziția complexă a daguerreotipurilor și efectul tratamentului. Cercetările continuă, dar la un nivel destul de elementar și ar trebui stimulate mai multe cercetări.

În rare ocazii, de exemplu, când imaginea dagherotipului poate fi ascunsă sub un strat de tern negru, unii conservatori folosesc o tehnică de curățare electrochimică controlată pentru a îndepărta pătarea de pe suprafața plăcii de dagherotip. Acest lucru ar trebui făcut numai după o analiză preliminară atentă. Tehnica presupune așezarea plăcii într-o soluție, numită electrolit, prin care este apoi trecut un curent electric regulat, direct. Curățarea electrochimică descompune unele produse de coroziune a argintului. Totuși, curățarea electrochimică nu este posibilă și poate fi chiar dăunătoare dacă placa a fost colorată manual, nu a fost aurie, stratul argintiu se delaminează sau s-a ridicat.

Ar trebui să fie posibil să se realizeze o fotografie a imaginii ascunse folosind fotografia în infraroșu fără a fi nevoie să se intervină chimic cu dagherotipul¹¹.

Rezultatele unui tratament cu tiouree ezriier, Fotograf necunoscut - RKDIB-102280

Placa de dagherotip din Imaginea 30, după un tratament electrochimic mai recent. Fotograf necunoscut, RKD IB-1022810

Deoarece dagherotipurile constau de obicei din multe materiale diferite, trebuie făcut un compromis la conservarea lor. Ceea ce este mai bun pentru placă este mai puțin dorit pentru componentele din lemn sau din hârtie ale carcasei. Una dintre cele mai puțin nocive soluții este păstrarea plăcii la o temperatură constantă de 14°-18° C și o umiditate relativă a atmosferei (RH) între 45 și 50 %.

Atunci când institutele mai mici și colecționarii privați nu au acces la un mediu controlat, utilizarea materialelor de ambalare adecvate - de exemplu o placă subțire, fără acid, un pliant cu patru clape, combinată cu o cutie de carton fără acid - va crea un spațiu mai sigur și mai mult mediu stabil pentru conținut. De asemenea, este important ca dagherotipul să fie păstrat întotdeauna la domiciliu și cu partea imaginii în jos. Acest lucru va preveni căderea reziduurilor de la coroziunea sticlei pe placa de dagherotip și să provoace daune chimice ireparabile plăcii de dagherotip și imaginii.

Note de subsol

1 Wood, Derek. The Arrivai of the Daguerreotype in New York.

2 Primul om care a făcut o fotografie în America, dentistul englez DW Saeger, este creditat cu publicarea primelor tabele cu timpii de expunere recomandați încă din 1839. Beaumont Newhall l-a caracterizat pe Gouraud drept „agentul lui Daguerre în America”.

3 Devaux, Guy, De la fotografie la crizoterapie: Sarea Fordos și Gélis. În: Revue d'histoire de la pharmacie, 87e ane, N. 323, 1999. pp. 347-354. În 1840, fizicianul francez Hippolyte Fizeau (1819-1896) a propus, pentru fixarea dagherotipurilor, un reactiv pe bază de clorură de aur și tiosulfat de sodiu. În 1843, doi farmaciști francezi, Mathurin Joseph Fordos (1816-1878) și Amédée Gélis (1815-1882) au izolat principiul activ sub formă cristalizată, atribuindu-i în urma analizei formula unui aurotiosulfat de sodiu. Ei au recomandat folosirea unei soluții apoase. soluție a acestui produs pentru fixarea printuri fotografice.

4 martie 1841, dr. Berres despre frații Natterer; mai 1841, FJ. Claudet.

5 Voight, J., Portretul primilor ani a fost un fel de simplu, nu s-a folosit nici un parfum specific – pe lângă un simplu scaun și o breță „recuzita” studiourilor de fotografie a fost tipică pentru mai târziu. Există btw. diferențe tipice între studiourile americane și europene. Americanii nu au folosit aproape niciodată „coloane” și „draperii”.

6 Răspândirea în SUA a fost la o scară și o viteză mult mai mari, ducând la diferențe substanțiale în cantitatea de dagherotipuri care au fost produse. O reclamă dintr-un ziar din New York din 1853 a numit un număr de câteva milioane de dagherotipuri realizate în acel an. Prospectarea noastră a dagherotipurilor în stil european avea i Lab a rezultat într-un număr relativ scăzut (câteva zeci de mii) de dagherotipuri disponibile.

7 Berry a fost însărcinat de Daguerre să obțină licențe LL în Marea Britanie.

8 Weimar, Wilhelm, Die Daguerreotypie in Hamburg 1839-1860, Ein beitrage zur geschichte der Photographie, Hamburg, 1915, Otto MeissnersVerLag.

9 plăci Voiglander erau rotunde și erau disponibile prefabricate în număr mare și puteau fi achiziționate din mai multe locuri, unde erau comercializate echipamente de tip Dague.

10 Daguerre, Louis-Jacques Mandé. Istoria și descrierea proceselor de dagherotip și dioramă, scrisă de Daguerre, decorată cu portretul autorului; și completat cu note și observații de MM. Frații Lerebours și Susse, Paris, 1839, pagina 18: „...Imagina Camerei Întunecate astfel reproduse, trebuie să împiedicăm Lumina Zilei să o altereze. Domnul Daguerre atinge acest rezultat, scuturând farfuria în hiposulfit de sodiu. și apoi spălarea cu apă distilată fierbinte.”

11 „Imagini hiperspectrale ale dagherotipurilor” de Douglas Goltz. și Gregory Hill, Restaurator. Jurnalist Internațional pentru Conservarea Materialului Bibliotecii și Arhivurilor. Volumul 33, Numărul 1,

Paginile 1-16, ISSN (Online) 1865-8431, ISSN (Tipărit) 0034-5806, DOI: 0.1515/res-2012-0001, martie 2012

6. Texte scurte despre daguerréotipuri

IPR: Andreas von Ettingshausen, Secțiune transversală a unei tulpini de clematis, 4 martie 1840

Această imagine remarcabilă, deținută de Albertina la Viena, marchează începutul istoriei fotografiei austriece. La 4 martie 1840, Societatea de Medici s-a adunat pentru o experiență.

ment în fața unui public mai larg. Patru dintre membrii săi au fost implicați: medicul Joseph Berres a fost responsabil cu pregătirea specimenului, opticianul Simon Plossl a introdus microscopul special adaptat, fizicianul Cari Schuh a furnizat o lumină cu gaz îmbunătățită pentru - această perioadă și vârstă necunoscută - o intensitate strânsă combinată și în cele din urmă profesor universitar de chimie, Andreas von Ettingshausen, care dobândise cunoștințe despre cum să facă daguerréotipuri la Paris. Împreună au creat această primă imagine microscopică. Acest dagherotip nu reprezintă doar o activitate de pionier în domeniul imaginii științifice. Compoziția sa fascinantă și calitățile abstracte îl fac să iasă în evidență față de celelalte epoci. Luând în considerare acest fapt, poate fi văzut și ca o predicție a posibilităților artistice ale acestui nou mediu. De la: Groning/Faber: Inkunabeln einer neuen Zeit, Viena 2006

ARCP: Barricades de 1848, dagherotip de la Musée Carnavalet, Paris

Un document foarte rar care ilustrează un episod al baricadelor Revoluției din 1848 din Paris, acest dagherotip din Musée Carnavalet aparține unei serii de trei plăci, Mu-

see d'Orsay deținând celelalte două plăci. Ansamblul reprezintă unul dintre primele exemple cunoscute de reportaj de fotojurnalism: la numai cinci zile după împușcare, revista L'Illustration a publicat, în prima ediție din iulie, două gravuri executate din cele două daguerréotipuri „înainte” și „după atac”. Acest punct de observație, din vârful unei clădiri de pe strada Saint-Maur-Popincourt din cartierul prezent, nu mai există, deoarece acest cartier parizian de est a fost de atunci foarte modificat de lucrările Hausmannien din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Thibault, autorul imaginilor anunțat de ziar, este, evident, un amator talentat pentru că a reușit să repare, în ciuda timpilor lungi de pauză, momentele severe ale sfârșitului baricadelor distruse de trupele guvernamentale în iunie 1848.

Baricade înainte de atac, rue Saint-Maur-Popincourt, în dimineața zilei de 25 iunie 1848, Thibault, 1/2 farfurie, dimensiunea farfurii 12,4 x 16,3 cm, dimensiunea sticlei 19x23 cm, dimensiunea ramei 21,5x25,5 cm, Muzeul Carnavalet

NB: Palatul Regal, văzut de la castelul Akershus

Ne uităm la un motiv foarte rar printre daguerréotipuri, cea mai veche fotografie de peisaj urban norvegian cunoscut. Din punct de vedere al castelului și fortăreață Akershus din Christiania (acum Oslo), vedem

Palatul Regal deasupra acoperișurilor din Piperviken. Cu toate acestea, o apropiere în-

spectia detaliilor din imagine arată că viziunea noastră este inversată. Textul „Testman fecit” stă vertical în stânga pe covor, indicând faptul că a fost destinat unui format portret.

Fotograful Peter Otto Testman (1806 -1890) a fost un norvegian care s-a mutat în Danemarca, dar a studiat în Christiania. Când întoarcem acest dagherotip încadrat descoperim că placa este circulară, cu laturile drepte în sus și în jos. Diametrul este de 9,7 cm, încadrat într-o camera Voigtlander "ganzmetall". Găsim și textul de mână „Kongeslottet i Christiania”, adăugat probabil ulterior. Cineva stabilește astfel Palatul Regal ca motiv principal, împingând acoperișurile pe fundalul atenției noastre.

Peter Otto Testman, 1841-45 / Biblioteca Națională a Norvegiei, blds_FAU120, 103x127 mm, placă parțial circulară cu diametrul de 97 mm

SMP: Rolul științei moderne a conservării în cercetare și conservarea dagherotipurilor* Datorită rarității și vulnerabilității lor, în anii 1970 și 1980, dagherotipurile au fost primele obiecte fotografice care au fost supuse unui studiu științific intens prin aplicarea metodologiilor moderne de investigație științifică. Conservarea dagherilor cu carcasa sau înrămată

reotipurile implică tratarea unei game de materiale diferite, prin urmare, înainte de a lua o decizie importantă cu privire la cea mai bună strategie de conservare de aplicat, este uneori necesar ca un conservator de fotografii să depășească simplele examinări vizuale și microscopice și să invite colaborarea unui material. om de stiinta. Știința modernă a conservării poate ajuta la rezolvarea problemelor legate de identificarea materialelor și a proceselor (de exemplu, coloranții sau pigmentii utilizați în dagherotipurile colorate) sau la înțelegerea mai bună a naturii formelor specifice de deteriorare, cum ar fi cele cauzate de descompunerea sticlei de protecție. în dagherotipurile secolului al XIX-lea. Un exemplu practic în acest sens este aplicarea analizei XRF (spectrometrie de fluorescență cu raze X), care oferă informații despre compoziția chimică.

Analiza cantitativă XRF (spectrometrie fluorescentă cu raze X) utilizată pentru măsurarea fără contact și nedistructivă a stratului de grosime de argint al dagherotipului

și ti on a imaginii dagherotip, făcând posibilă identificarea tratamentelor originale utilizate sau a variațiilor specifice în pregătirea plăcii. Prin analiza XRF se pot obține și masuratori ale grosimii stratului de argint, acest rezultat putând fi corelat cu semne distinctive specifice găsite pe unele plăci. Sandra Maria Petri Ilo, Director SMP Photoconservation

FoMu: (Autoportret de Joseph-Ernest Buschmann din Colecția FoMu

Acest portret dagherotip din colecția FoMu este atribuit tipografiei, editorului și scriitorului din Anvers Joseph-Ernest Buschmann (1814-1853), una dintre figurile cheie din perioada de pionier a fotografiei

belgiene. Buschmann a dezvoltat un interes puternic pentru tânăra invenție a fotografiei și a început să caute o tehnică de distribuire a fotografiilor la scară mai mare.

Începând cu 1847, Buschmann a experimentat cu tehnologia dagherotipului și prințului sării.

Joseph-Ernest Buschmann, (Auto)portret, ca. 1848, dagherotip, plină, 21,5x16,5 cm/Colecție FoMu, FMA-B-143-005

nic, în măsura în care a devenit stăpânit de pasiunea lui pentru fotografie. Simptomele manie precum insomnia, bulimia și cercetările obsesive asupra fotografiei l-au ținut captivat, până la punctul în care a fost internat într-o instituție mintală în 1850. În acest (auto)portret, Buschmann pozează cu mare siguranță de sine, îmbrăcat într-un jachetă întunecată, cu brațele încrucișate și cu un sul de hârtie în mână ca simbol al statutului său intelectual. Privirea lui tierce și orbitele adânci ale ochilor par aproape o predestinație a nebuniei care avea să-i ducă la moarte câțiva ani mai târziu.

FMP: Johan Felen, membru al consiliului local, cu familia.

Un domn elegant, o doamnă și doi giri tineri pozează unul lângă altul în fața camerei. Cuplul are brațele în jurul taliei fetelor. Unul dintre giri își sprijină brațul pe umărul bărbatului. Ansamblul silenilor asteapta. Lumina trece prin obiectivul camerei pentru a fi captată ca imagine. Pe fețele lor serioase se distinge un indiciu de zâmbet. Persoanele portretizate sunt Johan Felen (1812-1879) și soția sa, Anna Helena b. Lacke (1805-1866) cu fiicele lor. Aceasta ar putea fi prima dată când sunt fotografiați. I nsti nctiv, caut asemănări între chipurile lor. Sunt uimitoare-

Dagherotip, anii 1850, fotograf necunoscut. Colecția Alma și Unio Hiitonen Muzeul finlandez de fotografie D2003:67/1

este clar și detaliat pentru ca eu să le citesc. Nasturii vestei domnului și degetele doamnei se disting cu ușurință în fotografia frumoasă. Poza a fost posibilă făcută în Kristi inän kaupunki sau Raahe, Finlanda. Fotograful este necunoscut. Maria Faarinen, curator

MCS: Un mister dagherotip

Această placă este o enigmă. Dacă este fotografiată folosind aceleași tehnici ca cele utilizate pentru alte dagherotipuri, imaginea apare ca un negativ. Acest lucru ar putea fi explicat dacă ar fi un dagherotip al unui dagherotip. Cu toate acestea, dacă sunt privite într-un unghi, unele zone par pozitive, iar altele negative. Suprafața pare să fi fost modificată neuniform și aceste modificări corespund diferențelor din imagine. Fizeau a efectuat multe experimente cu procesul dagherotipului, inventând tonajul auriu, inventând independent sensibilizarea cu o a doua halogenură și o metodă de gravare a dagherotipurilor pentru imprimare. Examinarea cu un microscop de mare putere arată că suprafața nu poate fi imprimată ca gravare. Ce a produs acest efect de strânger? Este un experiment de tonifiere auriu, un test de gravare sau o formă de solarizare?

Atribuit lui Armand Hippolyte Louis Fizeau (1819 -1896), clădiri neidentificate, 110x81mm

ti o n poate? Un test de gravare pare cel mai probabil, deoarece zonele albicioase din imaginea prezentată au o culoare caldă atunci când sunt privite bine reflectat, ca și cum stratul de argint ar fi fost subțiat până la punctul în care cuprul aproape că trece. Nicholas Burnett, director MCS

UiB: Mireasă din Birkeland

Imaginile cu oameni îmbrăcați în costume naționale au fost populare în Norvegia din secolul al XVIII-lea. A făcut parte din romantismul în arte și din trezirea spiritului național care avea să ducă la independența Norvegiei în 1905. Acest interes pentru îmbrăcămintea tradițională a continuat până în epoca fotografiei. Primul fotograf al lui Bergen, Marcus Selmer, a realizat seriale de costume naționale mai întâi ca daguerrotipuri, apoi mai târziu ca carte-de-vizite. Dintre dagherotipurile originale, 10 se află în colecția Muzeului Universității din Bergen. Au dimensiunea unei jumătăți de farfurie, frumos colorate manual și bine conservate. Arătăm o femeie într-un costum cu coroana tipică de bridai norvegiană vestică, semnată pe placa dagherotip de M. Selmer 1855. Printre seriile de carte de vizită cunoscute se numără și una cu o femeie purtând costumul identic.

Marcus Selmer, Femeie în costum de bridai, dagherotip, Bergen, 1855

în fața unei fotografii peisaj-fond. Dagherotipurile au fost re-fotografiate pentru piața de masă, în timp ce dagherotipul însuși a fost folosit pentru expoziții și a ajuns în muzeul local. Informații de la Erlandsen, Roger: NordiskFotohistoriskSymposium, Oslo 1980, Solveig Greve, Biblioteca Universității din Bergen

UPV: Un exemplu relevant: Portret de femeie cu evantai (1850-1860)

Acest dagherotip aparține Colecției Díaz Prosper. A fost realizată de un fotograf necunoscut și probabil făcută în Valencia. Este un portret temal, într-o scenă care imită interiorul unei case, deși a fost realizat fără îndoială într-un studio de fotografie. bur-

geoisie din perioada a preferat spațiile intime pentru a-și etala moșia. Acest lucru este contrar utilizării locurilor exterioare care simbolizează locul de muncă și petrecere a timpului liber. Atitudinea femeii arată clasa ei socială, clasa de mijloc comercială dezvoltată în Valencia în perioada

acel timp. Figura pozează așezată, îmbrăcată elegant și lângă o masă cu o vază cu flori (iconografie preluată din tradiția portretului în miniatură). Postura exaltă ambele mâini: cea stângă se sprijină pe masă arătându-ne brățara ei și un inel, în timp ce cealaltă, la fel de împodobită, se joacă cu un evantai. Acesta este elementul cel mai caracteristic, tipic din cultura spaniolă și greu de găsit în albumele străine. Hainele în sine întăresc, de asemenea, poziția socială a personajului. Evantaiul, bijuteriile și florile erau colorate și aurite; tehnici de finisare care ne atrag atenția asupra bunurilor ei; scopul principal în acest tip de portret.

MLK: Cine este persoana portretizată?

Chimistul și istoricul foto Dr. Erich Stenger (1878-1957) a strâns fotografii ale tehnicilor timpurii încă din 1906. Unul dintre dagherotipurile sale este acest portret al unui bărbat

cu aparatul lui. Este creditee! fotografului elvețian Charles H. Broder, care a lucrat în principal la Neuchâtel și pentru o scurtă perioadă de timp la Berna în 1853. Această imagine cu dimensiunea de 8,8 x 6,7 cm este probabil o reproducere dagherotipată a unei plăci întregi, care se află într-o colecție privată din München. Originalul mare este datat din 7 august 1853; copy mai mic a fost creat - conform inscripției de pe spate - doi ani mai târziu. Datorită amprente din colțul din dreapta sus al plăcii muzeului (o rozetă, Agnus Dei, două semilune, JP 30), nu se pune problema autenticității unei plăci contemporane, dar reproducerea ar putea fi dagherotipată de orice fotograf. Este posibil să fi fost produse mai multe plăci pentru bărbatul portretizat.

Cine este persoana portretizată?

Portretele – singure, cu soția sau cu familia – nu sunt tocmai rare în primele zile ale fotografiei. Dar acest om a vrut să fie immortalizat cu mașina lui. Nu știm sigur, dar poate el este inginerul și producătorul monstrului din fontă, JJ Gut-knecht, al cărui nume poate fi citit pe motor. Apoi, din nou, ar putea fi noul proprietar al acesteia. În orice caz, bărbatul de vârstă mijlocie se prezintă într-un costum fin, o cămașă impecabilă și cu mare mândrie cu mașina lângă el care simbolizează intrarea progresului în viața sa. Mașina, însă, protagonista acestei imagini, se ceartă în continuare cu o nouă putere economică și culturală: industria. Se sprijină pe patru picioare de masă concepute ca coloane dorice. Aceste elemente istorice au fost folosite pentru a spori valoarea mașinilor industriale, care au fost percepute ca fiind inferioare din punct de vedere estetic. Astfel, mașina este încă martoră a relației ambivalente cu producția industrială, pentru a progresa deloc la mijlocul secolului al XIX-lea.

TSD: Portretul lui Amandus Schubert, Berlin 1851, Placă 1/6

Daguerrotipurile sunt imagini a doi tempi. Pe de o parte, fotografia a redus dramatic timpul de față între model și portretist, deoarece, spre deosebire de imaginile pictate sau desenate, sesiunile de o oră nu mai erau necesare. Pe de altă parte, fotografia a oprit aparent trecerea și a prelungit momentul în care imaginea a fost dusă la nedefinit. Odată cu inventarea fotografiei, o accelerare fără precedent a percepției s-a instalat în care a fost chiar sporită de inovațiile în tehnologia media care au urmat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. În portretul lui Amandus Schubert, tensiunea dintre volatilitate și rigiditate, solidificare, poate fi observată cu ușurință. Cu o expresie facială iscoditoare, tânărul privește în gol. În poziție șezând, cu brațul stâng sprijinit

o masă mică, el încearcă să găsească o ipostază stabilă. În 1851, la vârsta de 20 de ani, se făcuse fotografiat la Berlin. După cum arată inscripția, familia și-a amintit acest eveniment, chiar și la mult timp

după el. Acest dagherotip, la fel ca majoritatea acestor originari de la Technische Sammlungen Dresden, este o achiziție din colecția fotografului Alfred Jaschke, Gorlitz.

KBDK: Pentru prima dată

„A păstra o urmă, o efigie sau o amprentă de strâns și umbră, pare persoanei neconștiente de efectele luminii descoperite de știință, incredibil și mai minunat decât orice într-o fabulă”. Astfel a scris fizicianul danez Hans Christian Ørsted (1777-1851) în februarie 1839, la scurt timp după ce i s-a prezentat tehnica dagherotipului. Cunoscutul său, autorul Hans Christian Andersen (1805-1875), a studiat curând tehnica,

Fotograf necunoscut, detaliu 1.2 x 6.2 cm, cu trama 18 x 16 cm. Număr de inventar TSD: D 11. Vers inscripționat manual: „Amandos Schubert din Lauban Schl. înregistrat la Berlin 1851 * 22. III. 1831, + 21. VI 900” (Amandus Schubert din Lauban, Silezia, Imagine făcută la Berlin 1851 * 22 martie 1831, f21 mai 1900).

și în contrast cu Ørsted sever, s-a tășnit în revanșe poetice și mistice. El a visat să poată reține nu numai lumina și umbră, ci „reflecția inimii”. Sculptorul contemporan, Bertel Thorvaldsen (1770-1844), pe de altă parte, avea o teamă profundă de a fi fotografiat și făcea semn cu degetele pentru a se proiecta din „ochiul rău” atunci când era fotografiat. Dar ce credea populația obișnuită sau ar trebui să spunem „burgheză”? Privind în ochii dagherotipați ai lui Julius Carlsen și ai fraților săi – care mă înfățișează atât de viu din dagherotipul făcut de un fotograf necunoscut în jurul anului 1854, nu sunt doar mișcat de redarea meticuloasă a pielii, buzelor, părului etc. ale copiilor. Dagherotipul De asemenea, mă lasă să mă gândesc la ce gândeau copiii cu ochi și degete neobișnuiți cu fotografiile de pe ecranele computerelor și telefoanele tactile în acel moment de expunere.

Mette Kia Krabbe Meyer, Research Librarian la The Royal Library-National Collections Department

Portretul de grup al lui Julius, Adolf și Nicole Carlsen, cca. 1854, Fotograf necunoscut, Inv. Nr. 1999-68/3.

NTM: Cel mai vechi dagherotip existent de origine cehă

Acest dagherotip al unei secțiuni transversale a unei tulpini de plante necunoscute a fost produs folosind un microscop în 1840 în Litomyšl, Boemia. Autorul acestui rar dagherotip este dr. Florus Ignác Stasek (1782 -1862), rectorul Colegiului Piarist din Litomyšl. Poza este pe o placă circulară de cupru, ușor convexă, diametru 162 mm, grosime 0,5 mm.

Dr. Stasek era un fizician foarte bun și era interesat și de dagherotip. Camera dagherotip cu care a lucrat provenea de la profesorul vienez de fizică Andreas von Ettingshausen și a fost realizată de opticianul vienez Michael Eckling. Profesorul Ettingshausen l-a învățat și pe Dr. Stasek procesul dagherotipului. Camera se află acum în colecția Muzeului Tehnic Național.

Miao-dageurreotip, Florus Ignâc Stasek, 1840, NTM.

NFM: Ce este într-o locuință?

O colecție de dagherotipuri deținute de Biblioteca Universității din Leiden (NL) a fost adusă în studioul de conservare al NFM pentru un tratament de conservare. În anii 1960 această colecție de daghereotipuri a fost curățată folosind metoda tioureei. În timpul sau după acest tratament, dagherotipul numărul PKL #G 4131 a fost atribuit lui T. Hutchinson și datează din 1843. Un alt dagherotip din serie, numărul PKL #G4170, a fost descris ca de la un fotograf necunoscut, dar prezenta toate caracteristicile unui Hutchinson. dagherotip. Am crezut că spatele celor două dagherotipuri a fost schimbat. Această concluzie a fost făcută pe baza caracteristicilor carcaselor (mat), a calității imaginii și a informațiilor cunoscute despre dagherotipist, T. Hutchinson.

În primul rând, stilul locuinței, care a fost datat 1843, era neobișnuit. Carcasele timpurii în stil european din prima jumătate a anilor 1840 prezintă covorașe de hârtie subțiri sau pahare de acoperire pictate, mai ales în tonuri strânse. Covorașul gros cu mai multe straturi, așa cum se arată în imaginea 1, cu culoarea închisă

sticlă de acoperire pictată, a intrat în uz din a doua jumătate a anilor 1840.

În al doilea rând, știam că T. Hutchinson era un dagherotipist călător care vizita Haarlem (Olanda) în 1842-1843. Și-a terminat daguerreotipurile cu o hârtie de suport foarte specifică și personalizată combinată cu un simplu covor de hârtie (vezi imaginile DFE # 11).

Imagine PKL # G4131, cu inscripția: T. Hutchinson, Haarlem 1843.

În ultimul rând, imaginea femeii din Image 1 este produsă într-un fel de decor de studio, diferit de ceea ce știam de la Hutchinson și, de asemenea, neobișnuit pentru această perioadă în Țările de Jos. În timpul noului tratament din studioul nostru de conservare, banda de legare a carcasei #G4131 a fost îndepărtată și a scos la iveală o placă care conține părți ale etichetei tipice Hutchinson albastru deschis. Dovada finală a teoriei noastre Hutchinson. După o consultare cu proprietarul, am decis să punem înapoi placa și hârtia Hutchinson pe dagherotipul #G4170. Herman Maes, conservator senior NFM.

Recto și verso de DFE # 11, cu tabel de dagherotipist T. Hutchinson. Imaginea PKL # G4170.

7. Bibliografie

Abulema, Aben: Barcelona en La primera experiencia daguer notipica nacional. En: Impresiones: La fotografía en La cultura del siglo XIX (Antología de Textos). Girona: CCG, 2003.

Alonso Martinez, Francisco: Daguerrotipistas, calotipistas y su imagen de la España del siglo XIX. Girona: CCG. 2002.

Anderson, Katarina: Wasaphotographer under 1800-talet, WaasalaisvaLokuvaajia 1800- LuvuLta. Vasa: Qsterbottens muséum, 1993.
Appelgren, Ame: Om fotograferna i 1860- och 1870-talets Vasa ron i anknytning ti LL en museiustallning. Arkiv fbr svenska

Osterbotten, 1993.

Andries, P., Coenen, R., Roosens, L, LabarJ.: Photographer je Past and Present. Bruxelles: Credit Municipal, 1982.

Antheunis, G., Deseyn, G., Van Gysegem, M.: Focus on fotografie. Fotografie la Gent din 1839 până în 1940. Bruxelles: Municipal Credit, 1987.

Anonim: Procedura lui Daguerre de a produce Desenele Luminoase cu descrierea echipamentului necesar. Nederlandsch Magazijn pentru diseminarea cunoștințelor generale și utile, 1839, pp. 356-360.

Arago, Dominique-François: „Dagherotipul”, în Oeuvres completes d'Arago, a cura di J.-A. Barraï, Paris, Gide; Leipzig, Weigel, 1854-1862, 17 voi., voi. IV (Avizele). (Ristampa: La Rochelle, Reumer des Ages, 2003).

Baier, Wolfgang: Quellendarstellungen zur Geschichte der Fotografie, Halle 1964.

Bajac, Q., Planchon-de Font-Réaulx, D.: Dagherotipul francez. Un obiect fotografic. Paris: Întâlnirea muzeelor naționale, 2003.

Banta, Melissa: O artă curios și ingenioasă. Reflecții asupra dagherotipurilor la Harvard, Iowa City 2000.

Barger, MS & White, WB: Dagherotipul: Tehnologia secolului al XIX-lea și știința modernă. Washington, Londra: Smithsonian Institution Press, 1991.

Barreswill, MM., Davanne: Tratado práctico de fotografía. Madrid: Carlos Bailly-Bahiere, 1864.

Batchen, Geoffrey: Arde cu Desire. The Conception of Photography, The MIT Press, 1997. Bechetti, Piero: Fotografi și fotografie în Italia, 1839-1880, Roma, Edizioni Quasar, 1978.

Bechetti, Piero: Pietrangelì, Carlo, Roma în dagherotip, Edizioni Quasar, 1979.

Belli, Giuseppe Gioacchino: Mic tratat de tehnică fotografică, 1839. (Retipărire: Francesco Carlo Crispolti și WLadimiro Settimelli (eds.), Milano, Strenna del Pesce d'oro, 1979.

Berendt, Flemming: "Bazarbygning nr. 9: et daguerreotyp i-atelier i Tivoli" în Objektiv, nr. 89.2000, art. 18.

Berendt, Flemming: „Portræt-daguerreotypi fra 1837 - „afraget” af Louis Daguerre” în Objektiv, nr. 84,1999, s. 2.

Berendt, Flemming: „Mads Alstrup - en daguerreotypist” în *Objektiv*, nr. 102, 2003, s. 39.

Berendt, Flemming: „Povestea camerei rare de dagherotip Frères” în *Obiectul* nr. 116, 2007, p. 45. Berg, Paul K.: *Casete și cadre de perete din secolul XIX*, Huntington Beach, prima ediție 1995, ediția a doua 2003. Berner, Marie-Louise: „Daguerreotypes in Danish collections” în *Danske museer*, an . 13, nr. 2, 2000, p. 29.

Berner, Marie-Louise: "Prima fotografie a Danemarcei. ULfeLdts pladsjuni 1840" în *Fund og Forskning*, voi. 37, 1998, p. 143, 1999.

Berner, Marie-Louise: "Desenele complete de la lumină. Fotografie, artă și științe naturale în Danemarca 1839-40" în *Objektiv*, nr. 87, Berner, Marie-Louise: "Afacerea lui Mads Alstrup ca dagherotipist 1842-1858" în *Fund og forskning*, vol. . 40, 2001, p. 122. Bertelsen, Lars Kiel: *Fotografieis grå mytoLogi: povestiri pe marginea unui mediu*, Politisk Revy, 2000.

Bonetti, Maria Francesca, Maffioli, Monica: *Argint Italia. 1839-1859 Istoria dagherotipului în Italia*, Florența 2003.

Buerger, Janet E.: *Daguerreotypes franceze*, The University of Chicago Press, 1989.

Carrero De Dios, Manuel: *Istoria industriei fotografice spaniole*. Girona: CCG, 2001.

Centeno, S., Meller, T., Kennedy, Nora, Wypyski, M. (2008). „Suprafața dagherotipului ca substrat SERS: caracterizarea deteriorării imaginii în plăci din studiul Southworth & Hawes din secolul al XIX-lea”. *Jurnalul de spectroscopie Raman* 39, nr. 7, pp. 914-921.

Chiesa, Gabriele; Gosio, Gianpaolo: *Dagherotip, Ambrotip, Ferotip. Positive unice și procese străvechi în portretul fotografic*, publicație de către autori, YouCanPrint, 2012.

Cip, Jirí: *Un studiu introductiv la problema protecției și prezentării dagherotipurilor în condițiile MNT din Praga*. Muzeul Național Tehnic, departamentul de istoria tehnologiei fotografice și cinematografice, Praga, 1992.

Cunoștințe utilizate asupra principalelor descoperiri științifice moderne. Madrid: Imprenta de A. Vicente, 1853. CoppensJ.etal: "... doordeenkelewerkingvanhetlicht..."; *Introducile en integrate van de fotografie in Belgie en Nederland, 1839-1869*. Anvers: Gemeentekrediet, 1989.

Dafner, L.A., Kushel, D., MessingerJ.: „Investigarea suprafeței teribilității găsite pe dagherotipurile din secolul al XIX-lea”. *Journal of the American Institute for Conservation* 35, 1996, pp. 9-21.

Daguerre, LJM: *Description pratique du procédé nommé Le Daguerreotype*. În Y. Aubry (Ed.), *Historique et description des procédés du*

Daguerreotype et du Diorama (pp. 57-79). Paris: Jean-Michel Place, 1839.

Daguerre, LJM: Historique and description of the procédés du Daguerreotype et du Diorama de Daguerre, Peitre, inventatorul dioramei, ofițer al Légion d'Honneur, membru al mai multor Académii etc., Paris, Alphonse Giroux et Cie Editeurs, 1839 .

(Ristampa: La Rochelle, Reumer des Ages, 1982).

Daguerre, L.J.M.: Dagherotipul și diorama, sau descrierea exactă și autentică a procesului meu și a aparatului meu de fixare a imaginilor camerei obscure și a metodei de pictură și iluminare pe care am folosit-o pentru dioramă, Stuttgart 1839 .

Dölle, Sirkku & Ehrström, Thomas & Fageiström, Raimo & Syrjanen, Timo: Kuvat Kunniaan. Helsinki: Museovirasto, 1978.

Dost, Wilhelm; Stenger, Erich: Dagherotipul la Berlin 1839-1860. 0 contribuție la istoria artei fotografice.

Berlin 1922.

Du Vernay, J.D.: „Statistique de la photography”. La Lumière 2ème année, 18 septembre -11 decembrie 1852.

Eder, Josef Maria, Kuchinka, Eduard: Dagherotipul și începuturile fotografiei negative pe hârtie și sticlă (Talbotype și Niecotypie), Halle 1927.

Edwards, S: „Beard Patentee: Daguerrotype Property and Authorship”. Oxford Art Journal, 36(3), 2013, pp. 369-394.

Erlandsen, Roger: Pas nu paa! Acum este timpul pentru Hullet! Om fotografiens fprste hundre år i Norge -1839-1940. Vale: Inte-View, 2000. Faber, Monika, Gröning, Maren: Incunabula of a new time. Pionierii dagherotipului în Austria 1839-1850, Viena 2006. Fellner, Manuela, Holzer, Anton, Limbeck-Lilienau, Elisabeth: The sharpening of the eye. Joseph Petzval: Lumina, orașul

și fotografie, Viena 2003

Figuier, Louis: Les Merveilles de La science (ou description populaire des inventions modernes). Paris: Fumé (Librarie), sa, 1868.

Fiorentino, Giovanni: Tanta di Luce Meraviglia arcana. Origini della fotografia a Napoli, Napoli, Di Mauro, 1992.

Fontanella, Lee: La historia de La Fotografía en España desde sus orígenes hasta 1900. Madrid: EL Viso, 1981.

Foresta, Meny A., Wood, John: Secretele camerei întunecate. Arta dagherotipului american, Washington 1995.

Foiss, Aulis & Kehusmaa, Aimo: Imaginile lui OuLu și fotografii din anii 1800. OuLu: Publicațiile muzeului Pohjoispohjanmaa 3., 1976.

Fredrikson, Erkki: Fotografia în Jyväskylä în secolul al XIX-lea. Jyväskylä: Muzeul Finlandei Centrale, 1983.

Furdal, Kim: „Tre daguerreotypier fra Schackenborg” în Spnderjyskmånedsskrift, 1999, nr. 6, p. 150.

Gaudin, A și Lerebouis, NMP: Ultimele îmbunătățiri aduse dagherotipului. Paris (disponibil în The reedition

de JM Place din ediția din 1842 publicată în The compilation Le daguerreotype volum 2. Paris: Résurgences collection), 1842.

Goldjens: Reconstrucția europeană a dagherotipului și a ambrotipului CoverG Lasses, Topics in Photography Preservation, Vol15,2013 Goltz, D. și Hill G.: „Hyperspectral Imaging of Daguerreotypes”, Restaurator. Jurnalist Internațional Conservarea Bibliotecii și

Material arhivat. Volumul 33, Numărul 1, Paginile 1-16, ISSN (Online) 1865-8431, ISSN (Tipărit) 0034-5806, DOI: 10.1515/res-2012-0001, martie 2012

Gros, JBL: Câteva note despre fotografia pe plăci metalice. Paris: Librairie encyclopedique Roret, 1850.

Hannavy, John: Istorii de caz. Prezentarea portretului fotografic victorian 1840-1875, 2005.

Hansen, J.EA: "Daguerreotypiens frstefremkomst i Kjøbenhavn" în Beretning fra Dansk Fotografisk Forening, årg. 14, bd. 7, 1892, p. 169.

Hassinen, Esa: Fotografi profesioniști în Lahtela în anii 1895-1930. Lahti: Consiliul Muzeului Lahti, 1993.

Haugsted, Ida: „Daguerreotype af Niagara Falls” în K0ge Muséum, 1991, p. 27.

Herrala, Merja: Imagini de o sută de ani, fotografie în Porvoo 1844-1940. Proceedings of the Porvoo Museum Association No. 5. Boga: TT, 1992. Hey-Sung Ahn: Approche historique des traitements des daguerreotypes: évolution de la pratique du nettoyage des plaques daguerriennes, Mémoire de fin d'études Master 2 de Conservation Restauration des Biens Culturels, Université Paris 1 Pantheon-Sorbonne, 2010.

Hinkka, Jorjia & Kukkonenjukka & Tuomo-Juhani Vuorenmaa (1992). Arta fotografiei, fotografia finlandeză 1842-1992.

Helsinki: Societatea de literatură finlandeză.

Hirn, Sven: Dinainte și din spatele camerei, fotografie și fotografi 1839-1870. Helsinki: Muzeul Finlandez de Artă Fotografică, 1972.

Hirn, Sven: Vechii fotografi ai lui Vyborg. Helsinki: Colecția Muzeului Finlandez de Artă Fotografică, 1970.

Hirn, Sven: Fotograf și Helsingfors. Helsingfors: Stiftelsen pentru Finlands Fotografiska Museum, 1970.

Hofer, G., Gruber, A.: Fokussiert: frühe Fotografien aus dem Nordico-Museum der Stadt Linz: die Sammlung Pachinger. Linz: Nordico-Museum, Linz, 2007.

Jacob, Michael G.: IL dagherrotipo a colori. Tehnica si conservarea. Florența, Nardini Editore, 1992

Jensen, Jörgen Tillemann: Fotograf în Hjørring și omegn 1846-1980, Vendsyssel Historiske Museum, 1982.

Kempe, Fritz: Dagherrotip în Germania. Despre farmecul fotografiei timpurii, Seebruck 1979.

Krainik, Clifford și Michele, Walvoord, Cari: Cazurile Uniunii. A Collector's Guide to the Art of America's First Plastics, Grantsburg, 1988. Krone, Hermann: Metodele fotografice originale care vor rămâne de valoare practică pentru toate timpurile, editată de Irene Schmidt, Leipzig, 1985.

Kukkonenjukka & Vuorenmaa, Tuomo-Juhani: Valoa, otteita suomalaisen valokuvan historiaan 1839-1999. Helsinki: Suomen-valokuvataiteen museo, 1999.

Kurtz, Gerardo F.: «Origen de un medio graphico y o arte. Antecedentes, start and desarrollo de la fotografia en España». Summa Artis.

Istoria generală a artei. Din timp. XLVII. Fotografia în Spania: de la origini până în secolul al XXI-lea. Madrid: Spania Calpe S. A, 2001. Kyytinen, Pekka: The fiction of the camera. Sursa: Suomen valokuvaajain Liitto ry ja Suomen valokuvaajain Oy, 1959. Laisen, Peter & Lien, Sigrid: Fotoistoria norvegiană de la Daguerreotype la Digitizer. Oslo: Adunarea Norvegiană,

Liebscher, Thomas (Redactor): Leipzig. Fotografie din 1839, Leipzig

Lowiy, Bates, Lowiy, Elizabeth: Pânza de argint: capodopere dagherotip de la Muzeul J. Paul Getty. Londra: Thames and Hudson Ltd., 1998.

Martos Causapé, José Félix: De la Daguerrotipo la Colodión, Imaginea Spaniei prin fotografia secolului al XIX-lea. Logroño: Berceo,

Melloni, Macedonio: Raport asupra dagherotipului Citit la Academia R. de Științe din Napoli în sesiunea din 12 noiembrie 1839 de Macedonio Melloni, unul dintre cei Patruzeci ai Societății Italiene de Științe, reprodus în Giornale Arcadico de Pietro Bolchini, secretar al Societății ziarului menționat mai sus, Roma, Tipografia delle Belle Arti, 1840.

Miraglia, Marina: Culturi fotografice și societate la Torino, Torino, Umberto A. Lemandi și Cie, 1990.

Monaldi, Alessandro: Descrierea practică a noului instrument numit Dagherotip cu ajutorul căruia imaginile naturii primite în camera

întunecată sunt reproduse instantaneu, nu cu culori, ci mai degrabă cu o finețe extremă a gradărilor de nuanțe. Nouă descoperire a domnului Daguerre, pictor, inventator al dioramei, ofițer al Legiunii de Onoare, membru al diferitelor academii etc., etc. Prima traducere în italiană, Roma, de Alessandro Monaldi, 1840.

Moeshart, Herman: Dagherotiparea sub soarele tropical, Adolphe Schaefer în India olandeză (1844-1849). În Von Dewitz, B. & Matz, R. (Red.), Silber und Salz, Despre primele zile ale fotografiei în zona de limbă germană 1839-1860. Manual de catalog pentru expoziția aniversară 150 de ani de fotografie. Köln/Heidelberg: Ediția Braus, 1989.

Monnier, J.: Les daguerréotypes du musée de L'homme, exemple de restaurare, posibilități și limite. Mise au point des conditions de nettoyage électrolytique d'éprouvettes "daguerréotypes". Mémoire de fin d'études de L'Institut National du Patrimoine département des restaurateurs, 1993.

Nicolaisen, Henning: „Mads Alstrup (1809-1876): guldsmed og daguerreotypist” în Østjysk hjemstavn, årg. 76, 2011, p. 80-86.

Ochsner, Bjorn: Photographer in the Danmarktilog med år 1920, Bibliotekcentralens Forlag, 1986, p. 462.

Ostroff, Eugene (roșu): Pionierii fotografiei: realizările lor în știință și tehnologie. Springfield: Societatea pentru Știință și Tehnologia Imaginii, 1987.

Paris și Le daguerréotype. Paris : Paris-Musées / Paris Audiovisuel (Ediții), 1989.

Pavão, Luis: Conservación de colecciones de fotografías. Granada: Cuadernos Técnicos, 2001. Perret, René: Arta și magia dagherotipului. Colecția W. + T. Bosshard, Brugg 2006.

Grupul de materiale fotografice. Fotografii cu carcasă, inclusiv daguerréotipuri, ambrotipuri și titipuri. În Catalogul de conservare a materialelor fotografice. Washington: Institutul American pentru Conservarea Lucrărilor Istorice și Artistice (AIC), 1998.

Pohlmann, Ulrich, Dietmar Siegert (ed.): Între Biedermeier și era Wilhelminian. Germania în fotografiile timpurii 1840-1890 din Colecția Siegert, München 2012

Porkkala, Jalo: Kóyha dagherotip, metode fotografice alternative. Pori: Universitatea de Științe Aplicate Satakunta, 2012.

Pullano, Mariateresa și Simon Scholch: „Historien bag b ildet : t id Lige fotografier fra midden af 1800-tallet og deres hemgheder” în Årbog, År 0 Muséum, årg. 17, 2010, p. 107.

Riego, Bernardo: La introducción de La fotografía en España. Girona: CCG, 2000.

Rinhart, F. & M.: Dagherotipul american. Georgia: University of Georgia Press, 1981.

Savolainen, Irma: Artiști, pictori ai cerului și țărmului. Fotografii din Turku până în 1918. Turku: Muzeul Județean Turku, 1992.

Scaramella, Lorenzo: „IL dagherrotipo”, în Fotografia. Storia e riconoscimento dei procedimenti fotografici, Roma, De Luca Editori d'Arte, 1999, p. 23-27.

Scheufler, Pavel: Přehled vyvoje fotografie v Praze v letech 1839-1918. Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1987.

Scheufler, Pavel: Pocátkydaguerrotypie vkrálovství českém.
<http://www.scheufler.cz/cs-CZ/files/2409/Pocátky%20daguerroty-pieok.pdf>

Semanario Industrial. Madrid: Imprenta de DMG Estellés, 1840.

Snelling, H.: Dictionary of the Photographie Art, New York, Snelling Publisher, 1854.

Sourgez, Marie-Loup: Historia de la fotografia. Madrid: Cátedra, 2011.

Steen, Uwe: „Christian Jørgensen: den første Landsbydaguerreotypist i Slesvig og Holsten” în Sønderjyske arbøger, 1990, p. 73.

Steen, Uwe: „Începuturile fotografiei în Schleswig-Holstein (1839-1848)”, Nordelbingen. Contribuții la artă și istorie culturală, 1987, p. 125.

Stenger, Erich: Die beginnende Photographie im Spiegel von Tageszeitungen und Tagebüchern, Würzburg 1940

Swan, A., Flori, C.E. & Heinrich, K.F.J. (1979). Dagherotipuri: un studiu al plăcii și al procesului. Microscopie electronică cu scanare, 1.411-423.

Torelli, Elvira: „The daguerreotypes” in IL restoration of photography. Materiale fotografice și cinematografice analogice și digitale, (editate de) Barbara CATTANEO, Florența, Nardini, ediție digitală, 2012, pp. 63-77.

Valicourt, E. de: Nouveau manuel complet de La photographie sur métal, sur papier et sur verre. Paris : Encyclopédie Roret (consultable en réédition LDVD Inter-livres), 1851.

Valokuvauksen vuosikirja 1992 (1992). Tahtinen, Ritva (toim.). Lahti: Suomen valokuvataiteen museon saatio.

Vázquez Marin, Juan Carlos: Conservación de fotografía histórica și contemporană. Mexic: Alquimial, 2008.

Voigt, Jochen cu colaborarea lui Kaufmann, Christoph, Patzig, Eberhard, Schwarz, Roland, Weiß, Frank: Momentul înghețat. Dagherotip în Saxonia 1839-1860. Chemnitz 2004.

Voigt, Jochen: Imagini în oglindă. Dagherotip portret european și american. Chemnitz 2007.

Volker, Jacob: Oameni în oglinda de argint. Începuturile fotografiei în Westfalia, G reven 1989

von, Dewitz, B., Kempe, F. (1983). Dagherotipuri, ambrotipuri și imagini din alte procese din primele zile ale fotografiei (Documents de Photographie, vol. 2). Hamburg: Muzeul de Artă și Industrie.

von Dewitz, Bodo; Matz, Reinhard (ed.): Argint și sare. În primele zile ale fotografiei în zona de limbă germană 1839-1860, Köln și Heidelberg, 1989.

Waters, Dennis A.: Dating American Daguerreotypes 1839-1842: in: The Daguerreian Annual, Pittsburgh 2000, S. 33-57.

Weimar, Wilhelm: Die Daguerreotypie in Hamburg 1839-1860. Ein Beitrag zur Geschichte der Photographie. Muséum für Kunst und Gewerbe Hamburg 1915.

Wiegant, R., și colab. Un rezumat al cercetării susținute de Fundația Națională pentru Știință (SCIART) privind dagherotipul: Muzeul Internațional de Fotografie și Film al Casei George Eastman și Universitatea din Rochester, Topics in Photographie Preservation, Vol.15,2013

Wiegandt, R., MellerT.: „Avansuri în conservarea dagherotipului: Programul de conservare pentru expoziția Young America: Daguerreotypes of Southworth and Hawes”. Subiecte în Photographie Conservation. Vol. 12, p. 37-46,2007.

Winter, Helmer (1952). JJ. Reinberg.Turkulainen monitaituri sadan vuoden takaa.Turun historiallisen museon vuosikertomus 1951-52.

Wood, RD: „Brevetul de dagherotip, guvernul britanic și societatea regală”, History of Photography, ianuarie 1980, voi. 4, No.1, pp. 53-9, disponibil la http://www.midley.co.uk/daguerreotype/dpatent_gov_rs.htm

Wood, RD: „Portretul daguerreotip al lui Dorothy Draper”, The Photographie Journal (RPS), decembrie 1970, vol. 110, p. 478-482

Wood, RD: „Dagherotipul în Anglia; unele materiale primare referitoare la procesele lui Beard, History of Photography, octombrie 1979, vol. 3 (4), p. 305-9

Wood, RD: „Daguerreotype Shopping in London in February 1845”, British Journal of Photography, 9 noiembrie 1979, voi. 126: Nr. 6224, p. 1094-5

Wood, RD: „Daguerreotype Case Backs: Wharton's Design of 1841”, History of Photography, iulie 1980, voi. 4 (3), p. 251-2

Wood, RD:& Harmant PG: „Demonstrațiile lui Daguerre în 1839 la Palais d'Orsay”, Istoria fotografiei, iarna 1992, voi. 16 (4), p. 400-1

Wood, RD: „Ste Croix in London”, Istoria fotografiei, primăvara 1993, voi. 17 (1), p. 101-7.

Wood, RD: „Dagherotipul și dezvoltarea imaginii latente: „Une analogie remarquable”,” Journal of Photographie Science, septembrie/oct. 1996, voi. 44 (5), p. 165-7

Wood, RD: O pensie de stat pentru LJM Daguerre pentru secretul tehnicii sale de dagherotip”, Annals of Science, septembrie 1997, voi. 54 (5), p. 489-506

Zikmundjirí: Daguerrotypie ve vychodních Cechách (Soupis a katalog vystavy). Hradec Králové, Muzeum vychodnich Cech.

Instrument de catalogare colectivă pentru daguerréotipuri

Daguerreobase este o platformă publică de arhive, biblioteci, muzee și colaboratori privați din întreaga Europă. Adunăm și păstrăm descrierile și imaginile daguerréotipurilor într-o bază de date ușor de utilizat. Daguerreobase caută daguerreotipurile dvs. ALĂTURAȚI-NE!

Arată-ți colecția de dagherotip unui public mai larg

Căutați cu un instrument multilingv prin cele mai bune dagherotipuri din Europa

Schimbă informații și crește nivelul de cunoștințe

„Acest proiect este finanțat parțial în cadrul Programului de Sprijin pentru Poticitatea TIC (TIC PSP) ca parte a Programului Cadru pentru Competitivitate și Inovare al Comunității Europene”.
http://ec.europa.eu/ict_psp

européana

<https://neculaifantanmaru.com>

<https://neculaifantanmaru.com/en/>